

Juridisk Institut
Aalborg Universitet

Det Danske og Internationale Antidopingsystem - og dets indflydelse på cykelsporten

10. semester

Forfatter:

Mikkel Stausgaard Jensen

Vejleder:

Jesper Møller

12. maj 2015

Specialets indhold er frit tilgængeligt, men offentliggørelse skal ske med korrekt kildeangivelse.

Forord

Specialet er udarbejdet, som det afsluttende projekt på den erhvervsjuridiske kandidatuddannelse ved Aalborg Universitet. Specialet er skrevet med assistance fra vejleder Jesper Møller. Der skal hermed rettes en tak til denne.

Indholdsfortegnelse

1. Summary	5
2. Indledning	6
2.1 Problemformulering	7
2.2 Metode.....	8
2.3 Afgrænsning	8
3. Antidopingorganisationer	9
3.1 World Anti-Doping Agency	9
3.2 Anti Doping Danmark	10
4. Regler og lovgivning.....	11
4.1 World Anti-Doping Code	11
4.2 Dopinglisten	12
4.3 National lovgivning	13
4.4 Nationale Antidopingregler	14
4.5 Dopingreglement for motionsidræt.....	17
5. Sporten og dens foreningers autonomi	18
5.1 Antidopingorganisationernes autonomi.....	19
6. Cykelsportens organisation.....	21
7. Den olympiske bevægelse	23
8. Tvistløsning.....	25
8.1 CAS.....	26
8.2 Antidopingsystemets tvistløsning	27
8.3 Internationalt	29
8.4 Nationalt	29
9. Delkonklusion	33
10. Cykelryttere på nationalt niveau	34
10.1 Definition	34
10.2 Kontrol.....	35
10.3 Ansvar	37
10.4 Bevisbyrde og beviskrav	39
10.5 Sanktion	41
10.6 Bortfald eller nedsættelse af udelukkelsesperioden	42
10.7 Dom og appel	44
11. Cykelryttere på internationalt niveau.....	45
11.1 Definition	45
11.2 Kontrol.....	45
11.3 Ansvar	47
11.4 Bevisbyrde og beviskrav	48
11.5 Sanktion	49
11.6 Bortfald eller nedsættelse af udelukkelsesperioden	50
11.7 Dom og appel	52
12. Cykelryttere på motionistniveau	53
12.1 Definition	53
12.2 Kontrol.....	53
12.3 Ansvar	54
12.4 Bevisbyrde og beviskrav	55
12.5 Sanktion	55
12.6 Bortfald eller nedsættelse af udelukkelsesperioden	56

12.6 Dom og appel	56
13. Delkonklusion	58
14. Konklusion.....	60
15. Litteraturliste	61
15.1 Andet.....	61
15.2 Betænkninger og forarbejder	61
15.3 Bøger.....	61
15.4 CAS afgørelser	61
15.5 DIF afgørelser.....	61
15.6 Schweizisk Forbundsdomstol.....	62
16. Bilag 1	63
17. Bilag 2	66

1. Summary

"The Festina Affair" in 1998, "Operation Puerto" and Jesper Skibby in 2006, Floyd Landis, Michael Rasmussen, Brian Holm, Bjarne Riis and Bo Hamburger in 2007 and especially Lance Armstrong in 2012. Even the smallest bicycle enthusiast, who only follows the sport when the shade calls from the sun's rays in the Summer or the Summer weather is less than good would know what there is referred to; doping in the sport of cycling. The sport of cycling might be the sport in the world who draws most headlines in the media regarding doping. This demands for a system that punishes the riders who tries to cheat to a better sporting performance by using doping and prohibited substances.

With the establishment of the international antidopingorganization, WADA, governments around the world has tried to reduce and eradicate doping in sport, not just on an international and professional level, but also in the semiprofessional and amateur level, so "the spirit of sport" which contains ethics, fair play and honesty is preserved. WADA have recently published a new set of antidopingrules, because of that it's difficult to find jurisprudence based on these new rules. It will although be attempted to clarify what changes the new antidopingrules has led to as well as how these new rules cooperate nationally and international in the sport of cycling.

The practical demonstration of the antidopingsystem is from a riders point of view. This is, as written above, because the sport of cycling on the subject of doping is one of the sports that draws a lot of attention from the media.

The goal of the thesis has been to describe the Danish and international antidopingsystem, how it operates with the sport of cycling and how the system works in practice. The thesis also wants to contribute to clarifying the changes the new antidopingrules from WADA has resulted in.

2. Indledning

"Festina-skandalen" i 1998, "Operation Puerto" og Jesper Skibby i 2006, Floyd Landis, Michael Rasmussen, Brian Holm, Bjarne Riis og Bo Hamburger i 2007 og ikke mindst Lance Armstrong i 2012. Selv den mindste cykelentusiast, som kun følger med i cykelsporten, når skyggen for solens stråler kalder om sommeren, eller når sommervejret er knap så godt, vil forstå, hvad der her refereres til; doping i cykelsporten. Cykelsporten er vel den sport i verden, som i medierne trækker flest overskrifter i forbindelse med doping. Dette fordrer derfor et system, som kan straffe de cykelryttere, der ved hjælp af doping og forbudte stoffer, forsøger at snyde sig til bedre sportslige præstationer.

Med oprettelsen af den internationale antidopingorganisation WADA er det forsøgt at mindske og udrydde doping i sport, ikke kun på internationalt og professionelt niveau, men også på det semi- og uprofessionelle plan, således at "idrættens ånd", som indeholder etik, fair play og ærlighed, bevares. WADA er fornyligt udkommet med en ny udgave af deres antidopingregler, det er derfor svært at finde retspraksis efter disse nye regler. Det vil dog blive forsøgt at klarlægge, hvilke ændringer de nye antidopingregler har medført, samt hvordan disse regler fungerer internationalt og nationalt i cykelsporten.

Den praktiske fremstilling af dopingsystemet tager udgangspunkt i en cykelrytter. Dette skyldes som ovenfor skrevet, at cykelsporten er en af de sportsgrene, som i medierne får mest omtale når det handler om brugen af doping.

Der er ikke tidligere i den danske Sportsretslitteratur beskrevet, hvordan antidopingsystemet fungerer på tværs af organisationer, nationaliteter og sportslige niveauer. Det er dette brede syn på antidopingsystemet og dets regler, forfatteren i sit speciale ønsker at give et indblik i.¹

¹ Det er ikke muligt at finde juridiske specialer fra Aalborg Universitet eller Københavns Universitet omhandlende sport og doping. Ved Århus Universitet er der udgivet to specialer omhandlende doping og retssikkerhed i henholdsvis 2005 og 2010. Forskningsgruppen Sports Law RU har ikke udgivet noget om emnet. Det er kun bogen Dansk og International Sportsret, som nærmer sig emnet, dog kun i en international kontekst.

2.1 Problemformulering

Formålet med specialet er at beskrive det danske og internationale antidopingsystem i forbindelse med cykelsporten samt at analysere, hvordan systemet fungerer i praksis. Opgaven ønsker ligeledes at bidrage med at klarlægge de ændringer, som 2015-udgaven af WADA's antidopingregler har afstedkommet. Specialets problemformulering er følgende:

Hvordan fungerer den retlige regulering af antidopingsystemet indenfor cykelsporten, og hvad er cykelrytterens retsstilling i dette system?

2.2 Metode

For at belyse ovenstående vil der blive benyttet et retsdogmatisk udgangspunkt (afdækning af gældende ret), da fremstillingens formål er at beskrive retstilstanden i antidopingsystemet og en cykelrytters retstilling i dette system. Der gennemgås således både nationale og internationale regler og love samt CAS-afgørelser. Det vil, om muligt, blive forsøgt at give en afdækning af de ændringer, som de nye antidopingregler har medført. På grund af disse ændringer vil det være svært at finde retspraksis efter de bestemmelser, som er blevet ændret. Hvor dette er tilfældet, vil ændringerne blive forsøgt forklaret med retspraksis efter ældre regler. Den retspraksis, der bliver gennemgået, vil ikke altid tage udgangspunkt i en cykelrytter, der gælder dog grundlæggende samme antidopingregler for en cykelrytter som for alle andre idrætsudøvere. Belysningen vil derfor bære præg af at være gennemgået ud fra den begrænsede retspraksis, faglitteratur og de begrænsede forarbejder, der er på området.

2.3 Afgrænsning

De nationale og internationale antidopingregler kan overtrædes på mange måder. Dette gælder ikke kun som idrætsudøver, men også som træner eller hjælpepersonale. I denne afhandling er det valgt at afdække reglerne set fra en cykelrytters synspunkt. Det er derfor valgt kun at afdække bestemmelser, som er relevante for cykelrytteren og dennes overtrædelser af reglerne. De bestemmelser, som afdækkes, er ligeledes kun bestemmelser, der har med doping at gøre. Overtrædelser af antidopingreglerne for de såkaldte "whereabouts" er derfor ikke videre analyseret.

Reguleringen af doping har to sider; den offentligt retlige og den privatretlige. Denne fremstilling har sit fundament i Sportsretten, og hovedvægten vil derfor være på den privatretlige regulering. Den offentligt retlige regulering og indflydelse på doping og sport bliver dog omtalt kort.

3. Antidopingorganisationer

3.1 World Anti-Doping Agency

Indledningen til The First World Conference On Doping In Sport, som endte med at være baggrund for dannelsen af WADA, skal findes i sommeren 1998. Her var verdens største cykelløb, Tour De France, udsat for den såkaldte Festina-skandale, som i kølvandet trak en lang række af dopingskandaler. Dette gjorde, at IOC besluttede at holde en konference, som kunne samle den professionelle sportsverden i kampen mod doping. Konferencen blev til dokumentet; Lausanne Declaration On Doping In Sport, og i overensstemmelse med dokumentet blev WADA den 10. november 1999 grundlagt. Formålet med stiftelsen er at fremme og koordinere kampen mod doping i sport på et internationalt niveau, jf. Constitutive Instrument Of Foundation Of The World Anti-Doping Agency 2014 artikel 4.1. WADA er altså en uafhængig organisation, som forsøger at sikre, at alle atleter på internationalt niveau, har ret til at konkurrere på lige fod og ingen har en fordel på grund af doping.

WADA er sammensat af en lang række forskellige komiteer, som hver har deres kerneområde. Eksempelvis Athlete Committee, som repræsenterer atleternes synspunkter og rettigheder, eller Laboratory Expert Group, som udvælger og holder opsyn med de WADA-akkrediterede laboratorier. Det øverste beslutningsorgan hedder The Foundation Board. Dette udvalgs hovedopgaver er at sørge for, at WADA er uafhængig, at overvåge de resterende udvalg, at udvælge medlemmer til Executive Committee, at bekendtgøre reglerne for hele organisationen og at sørge for, at organisationen er fuldt transparent i forhold til økonomi og referater, jf. Constitutive Instrument Of Foundation Of The World Anti-Doping Agency 2014 artikel 10. Executive Committee også kaldt bestyrelsen,² men oversat i Nationale Antidopingregler til eksekutivkomiteen, står for den daglige drift, administration og udøvelse af WADA's aktiviteter.

² Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 187.

3.2 Anti Doping Danmark

Anti Doping Danmark (ADD) blev med; Lov om fremme af dopingfri idræt, 1. januar 2005 oprettet som en selvejende institution under Kulturministeriet. Formålet er, i samarbejde med regeringen og de nationale idrætsorganisationer, at bekæmpe brugen af doping i eliteidræt såvel som i den brede folkelige idræt i Danmark. ADD's virksomhed omfatter jf. Lov om fremme af dopingfri idræt § 3:

1. Dopingkontrol,
2. Anmeldelse og indbringelse af dopingsager,
3. Oplysningsvirksomhed,
4. Forsknings- og udviklingsvirksomhed vedrørende bekæmpelse af doping,
5. Deltagelse i internationalt samarbejde om bekæmpelse af doping og
6. Rådgivning og bistand til offentlige myndigheder i sager indenfor Anti Doping Danmarks virkeområde.

Organisationen ledes af en bestyrelse, jf. Lov om fremme af dopingfri idræt § 4. Den daglige drift varetages dog af et sekretariat, hvis øverste ledelse (direktøren) ansættes af bestyrelsen. Det er direktøren, der har ansvaret for at ansætte det øvrige personale, jf. Vedtægter for Anti Doping Danmark § 8.

ADD har inddelt deres ansvarsområde i 3 såkaldte programmer:

Elite: Omfatter udøvere i ADD's prioriterede testgruppe, øvrige verdensklasse-udøvere, udøvere i OL-bruttotrupper og landshold i fodbold, håndbold og ishockey.

Konkurrence: Omfatter udøvere på lavere konkurrenceniveau i højrisiko-idrætter, udøvere på højt niveau i idrætter med lavere risiko og udøvere på ligahold i holdidrætter, der ikke omfattes af eliteidrætten.

Motion: Omfatter motionsudøvere i den organiserede idræt, der ikke dyrker konkurrencer, og medlemmer i kommercielle motions- og fitnesscentre.

Det er ligeledes ADD's job at have et overblik over personer, som er dømt for at overtræde antidopingreglerne. Dette sker igennem et elektronisk register, hvori det kun må fremgå datoen for sanktionens udløb. Disse oplysninger kan ADD videregive til deres samarbejdspartnere, jf. Lov om fremme af dopingfri idræt § 9 b.

4. Regler og lovgivning

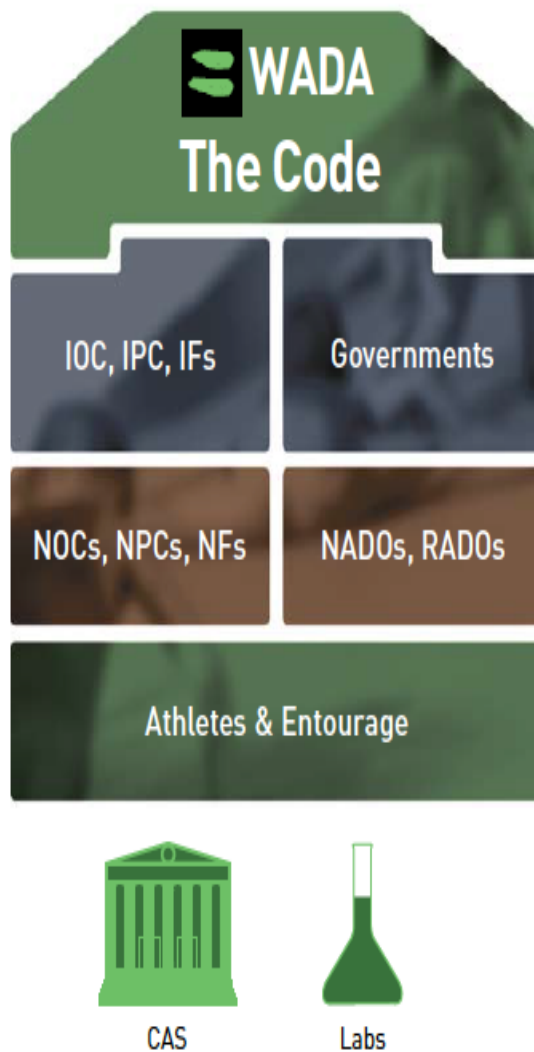
4.1 World Anti-Doping Code

Den første WADC trådte i kraft den 1. januar 2004, den tredje og nyeste udgave udkom den 1. januar 2015. Det er World Anti-Doping Agency (WADA), der laver forslag til ændringer og dennes bestyrelse, som med to tredjedeles flertal godkender dem. WADC er et privatretlig dokument, som binder de underskrivende parter, når de har tiltrådt det. De underskrivende parter er den Internationale Olympiske Komité (IOC), Internationale Sportsorganisationer, den Internationale Paralympiske Komité, Nationale Olympiske Komitéer, Nationale Paralympiske Komitéer, organisationer for større idrætsbegivenheder og nationale antidopingorganisationer, jf. WADC artikel 23.1.

WADC er et ud af tre dokumenttyper, som i alt udgør WADA's antidopingprogram. Dokumenttyperne fungerer på 3 forskellige niveauer. På niveau 1 er WADC, som de underskrivende parter er forpligtet til at implementere gennem politikker, love, regler eller vedtægter inden for deres bemyndigelse. På niveau 2 er de Internationale Standarder. Disse er udviklet af de underskrivende parter og regeringer og godkendt af WADA. De Internationale Standarder er regler, som konkretiserer forskellige tekniske og driftsmæssige områder for at sikre ensartethed lige meget hvor i verden, der tages en dopingprøve. De 5 standarder er: 1) Dopinglisten, 2) International Standard for Dispensation til Behandlingsmæssig Anvendelse (TUE), 3) International Standard for Prøvetagning, 4) International Standard for Laboratorier og 5) International Standard for Beskyttelse af Personlig Data. De Internationale Standarder er bindende ligesom WADC. På niveau 3 er modeller for bedste praksis og retningslinjer. Modeller for bedste praksis og retningslinjer hjælper med at skabe løsninger inden for forskellige antidopingområder, disse er ikke forpligtende.

WADC er ikke et juridisk bindende dokument for regeringer og internationale organisationer, men ved at implementere det viser disse, at de går ind i kampen for idrætsudøveres fundamentale ret til at konkurrere i dopingfri idræt. Hvis en regering eller organisation ikke anderkender WADC, kan konsekvenserne være manglende mulighed for at byde på et idrætsarrangement, jf. WADC artikel 23.6.

Her ses WADA's strategi for implementering af WADC. WADA øverst, hvis opgave det er at sikre, at WADC bliver overholdt af de underskrivende parter. Derefter de Internationale Sportsorganisationer, hvis opgave det er at implementere WADC i deres og deres nationale organisationers regelsæt samt sørge for at håndhæve reglerne over for internationale idrætsudøvere. For regeringer er deres opgave at danne et retligt grundlag for en antidopingorganisation, som derefter kan implementere WADC. Derefter er det de nationale organisationer, som skal håndhæve loven over for de nationale atleter. Til sidst CAS og laboratorier, som er uafhængige institutioner.

Den retlige karakter af WADC fremgår af indledningen:

Anti-doping rules, like competition rules, are sport rules governing the conditions under which sport is played. Athletes or other persons accept these rules as a condition of participation and shall be bound by these rules.

WADC er altså en del af *lex sportiva* og kan altså karakteriseres som etiske regler, som sikrer fairness og harmonisering, uanset hvilken sport eller land man bliver testet i.

4.2 Dopinglisten

Dopinglisten er en af de Internationale Standarder, som supplerer WADC. Dopinglisten bestemmer, hvilke stoffer og metoder der karakteriseres som doping. WADC og Dopinglisten sonder mellem "specificerede stoffer" og "ikke specificerede stoffer". De ikke specificerede stoffer er hårde dopingstoffer såsom

anabole steroider, hvorimod de specificerede stoffer populært kaldes apoteker-medicin.³ Sondringen har betydning for nedsættelse af den sanktion, idrætsudøveren kan blive pålagt. Er en idrætsudøver testet positiv for et specificeret stof, har han således adgang til at kræve nedsættelse efter WADC artikel 10.5.1.1, hvor nedsættelsen kan være fra en påtale til to års udelukkelse. Er der testet positivt for et ikke specificeret stof, er der således kun adgang til at kræve nedsættelse efter WADC artikel 10.5.2, hvor nedsættelsen mindst kan være halvdelen af den udelukkelsesperiode, som ellers gælder.

WADC giver også idrætsudøvere med medicinske tilstande, som kræver anvendelse af et eller flere forbudte stoffer, mulighed for dispensation. Denne dispensation kaldes TUE (Therapeutic Use Exemption). Har en idrætsudøver en TUE, anses det ikke for en overtrædelse af antidopingreglerne, hvis den positive test er for et stof, som er på idrætsudøverens TUE.⁴

4.3 National lovgivning

Lov om fremme af dopingfri idræt Lbkg. 2015.116 og bkg. 2014.1454 og Lov om forbud mod visse dopingmidler Lbkg. 1999.232 udgør den nationale lovgivning på antidopingområdet i Danmark. Lov om fremme af dopingfri idræt udgør det retlige grundlag for ADD. I bemærkningerne til loven står der:

Idrætsudøveres brug af præstationsfremmende stoffer truer i alvorlig grad idrættens etiske værdier, herunder den grundlæggende forudsætning om at deltagelse i idrættskonkurrencer skal ske på lige vilkår uden brug af uærlige metoder. Hertil kommer, at mange dopingmidler og metoder rummer væsentlige helbredsmæssige risici (...) på det grundlag ønskes statens ansvar for bekæmpelse af anvendelsen af doping lagt i lovfæstede rammer.

ADD blev derfor tillagt status som offentlig selvejende institution. 1. januar 2015, blev loven ændret ved Lbkg. 2015.116. De væsentligste ændringer heri er § 4, hvorefter bestyrelsen nu består af 6 personer fremfor 12. Ligeledes er § 3 ændret, hvilket betyder, at ADD's virksomhed udvides til også at gælde anmeldelse og indbringelse af dopingsager. Før lå denne kompetence ved DIF og

³ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 196.

⁴ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 197.

en for idrætsorganisationerne fælles administrativ funktion kaldet dopingsekretariatet. Ændringen sikrer uafhængighed i dopingbekæmpelsen, således det nu er ADD der bestemmer, hvilken instans en sag skal rejses for.⁵

Lov om forbud mod visse dopingmidler og senere Straffelovens § 191 a er det retlige grundlag for de danske domstole til at straffe personers omgang med doping. De nævnte dopingmidler i Lov om forbud mod visse dopingmidler § 1 og 2 må ikke fremstilles, indføres, udføres, forhandles, udleveres, fordeles eller besiddes, medmindre der er tale om anvendelse til sygdomsforebyggelse, behandling eller til videnskabelige formål, jf. § 3. Overtrædelser straffes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 2 år. Ved mere systematiske overtrædelser af dopinglovgivningen kan der straffes med fængsel indtil 6 år, jf. Straffeloven § 191 a, stk. 1.

4.4 Nationale Antidopingregler

Som ovenfor beskrevet er de underskrivende parter af WADC, som blandt andet er ADD og DIF, forpligtet til at implementere reglerne. Dette skal gøres i et selvstændigt udarbejdet antidopingregelsæt, som er baseret på WADC. DIF og ADD har derfor i fællesskab udarbejdet "Nationale Antidopingregler 2015". Det retlige grundlag for DIF i WADC er artikel 20.4. I BKG 2014.1454 om fremme af dopingfri idræt § 2, stk. 1 findes der også et krav om, at DIF skal indføre og håndhæve WADC for at være berettiget til tilskud fra tips- og lottomidler. ADD er en selvejende institution, der har til opgave at fremme bekæmpelse af doping i Danmark,⁶ det er altså med andre ord den Nationale Antidopingorganisation i Danmark, og de skal derfor implementere antidoping regler og politikker, som stemmer overens med WADC, jf. WADC artikel 20.5.2. Der er ikke nogen steder i bemærkningerne til forslag til lov om fremme af dopingfri idræt (LFF 2004.71) nævnt, at ADD skal overholde eller implementere WADC. Den danske regering har dog underskrevet og ratificeret UNESCO's konvention mod doping i sport, som forpligter dem til at anderkende WADA og WADC.⁷

⁵ Jf. Bemærkninger til § 2, nr. 1 og 2 i *forslag til lov om ændring af lov om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddeløb og lov om fremme af dopingfri idræt*.

⁶ Jf. Lov om dopingfri idræt § 2.

⁷ Pressemeddelelse fra Kulturministeriet den 16/12/2005.

Nationale Antidopingregler blev ændret 1. januar 2015 som følge af ændringer i WADC. De vigtigste ændringer er blandt andet:

- At grænsen for sanktioner er hævet fra 2 til 4 år. Således at bevidst brug af dopingstoffer og metoder eller nægtelse af at afgive en dopingprøve, kan give op til 4 års udelukkelse fra al konkurrence og træning under DIF.
- At perioden for indsamling af maksimum 3 advarsler for whereabouts-overtrædelser ændres fra 18 til 12 måneder.
- At hvis udøveren kan bevise, at overtrædelsen skyldes et kontamineret produkt og denne ikke har udvist væsentlig skyld i forbindelse med indtagelse, vil sanktionen maksimum være 2 år.
- At definitionen på, hvilke personer reglerne gælder for, er blevet tydeligere, sådan at alle, der deltager i konkurrencer, er omfattet, og personer, der ikke gør, er underlagt andre regler.
- At forældelsesfristen udvides fra 8 til 10 år.
- Og at der nu er klarhed om, at de internationale forbund har ansvaret for udøvere på internationalt niveau, og de nationale antidopingorganisationer har ansvaret for udøvere på nationalt niveau.⁸

Med de nye regler er der nu en større klarhed om, hvilke idrætsudøvere reglementet gælder for og hvilke instanser sagerne skal indbringes for. Der er ligeledes mulighed for længere udelukkelse, dog kun ved forsætlig overtrædelse. I 2009 reglementet kunne udelukkelsesperioden forlænges til fire år ved skærpende omstændigheder, jf. nationale antidopingregler 2009 artikel 10.6.⁹ Har overtrædelsen fundet sted, uden det var idrætsudøverens hensigt, er der med de nye regler åbnet op for mere fleksibilitet i forbindelse med nedsættelse af sanktionen.

Nationale Antidopingregler gælder som udgangspunkt for alle personer, der i form af medlemskab eller deltagelse i en aktivitet er under et specialforbund, som er under DIF. Det står dog skrevet i WADC, at dette kun har til formål at regulere kampen mod doping på international og nationalt niveau.¹⁰ Der findes

⁸ Guide til idrætsudøvere – Fakta om nye antidopingregler.

⁹ Dopingnævns kendelse sag nr. 2/2014, hvor idrætsudøveren blev udelukket i 3 år, på baggrund af en positiv prøve og falske ID-oplysninger.

¹⁰ Jf. blandt andet WADC "Purpose, scope and organization of the world anti-doping program and the code" 1. afsnit.

derfor en undtagelse, sådan at de Nationale Antidopingregler ikke gælder personer, som udelukkende dyrker idræt med henblik på træning, fysisk aktivitet, sundhed og socialt samvær og som samtidig er medlem af en forening eller selvejende institution under DIF, DGI eller Dansk Firmaidrætsforbund. For disse gælder "Dopingreglement for motionsidræt 2015".¹¹ Deltager man i en konkurrence organiseret under et af DIF's specialeforbund det være sig på et hvilket som helst niveau, skal man underlægges de samme regler som internationale og nationale idrætsudøvere, altså Nationale Antidopingregler.¹² Dette synspunkt understreges også i "Guide til idrætsudøvere – fakta om nye antidopingregler", hvori der står:

*Er du **konkurrenceudøver**? Det vil sige, at du deltager i konkurrencer i din idræt. Så er du underlagt de nationale antidopingregler vedtaget af ADD og DIF.*

Udøvere, der er omfattet af ADD's konkurrenceprogram, omfattes af Nationale Antidopingregler, jf. Dopingreglement for motionsidræt § 2, stk. 3. Konkurrenceprogrammet gælder for:

- Udøvere på lavere konkurrenceniveau i højrisiko-idrætter
- Udøvere på højt niveau i idrætter med lavere risiko
- Udøvere på ligahold i holdidrætter

Hvad der forstås ved højrisiko- og lavrisikoidrætter samt lavt og højt niveau, kan ikke videre konkluderes. Det er dog i få tilfælde, hvor det ikke vil være tydeligt, hvilket reglement idrætsudøveren er underlagt:

For 99,9% af medlemmerne af danske idrætsforeninger vil der ikke være tvivl, om vedkommende er omfattet af det ene eller det andet reglement. Men grænsen mellem konkurrenceidrætsudøvere og motionsudøvere er ikke trukket så skarpt op, at der ikke kan opstå sager, hvor det må bero på en konkret vurdering, om vedkommende skal behandles efter det ene eller det andet regelsæt.¹³

Er man i tvivl om, hvilke regler man er underlagt, kan man til hver en tid kontakte DIF og få svar, jf. Nationale Antidopingregler artikel 1.1 3. afsnit og

¹¹ Jf. Nationale Antidopingregler 2015 artikel 1.1 3. afsnit.

¹² Jf. Nationale Antidopingregler artikel 1.1 3. afsnit.

¹³ Citat fra mailkorrespondance med Jesper Frigast Larsen – Juridisk konsulent ved ADD og tidligere ansvarlig for DIF's antidopingarbejde og sekretær og sagsbehandler for DIF's dopingudvalg.

Dopingreglement for motionsidræt § 2, stk. 4.

4.5 Dopingreglement for motionsidræt

DIF, DGI og Firmaidrætten har i fælleskab lavet Dopingreglement for motionsidræt, som sidst er ændret i 2015. En national antidopingorganisation kan vælge at udvide sit antidopingprogram til også at gælde personer, som ikke dyrker idræt på internationalt eller nationalt niveau, hvilket Danmark har gjort.¹⁴ Som nævnt ovenfor gælder dette for motionister, som ikke deltager i konkurrencer, men kun dyrker idræt for motionens skyld. Da der ikke er adgang til afgørelser efter motionsdopingreglementet, er det ikke muligt at finde en klar praksis. Det er dog ikke helt uvæsentligt, hvilket reglement man skal dømmes efter.

Ved den nye udgave af WADC blev maksimumperioden for udelukkelse ændret fra 2 til 4 år ved forsætlig brug af doping, hvilket derfor også er blevet ændret i Nationale Antidopingregler 2015. Dette er ud fra et proportionalitetsprincip ikke blevet ændret i Dopingreglementet for motionsidræt.¹⁵ Bliver konklusionen, at man skal dømmes efter Nationale Antidopingregler, kan man altså ende med en dobbelt så hård sanktion, som hvis man bliver dømt efter Dopingreglementet for motionsidræt. Motionisten er dog automatisk udelukket i fire år fra alle aktiviteter, der er omfattet af Nationale Antidopingregler, det har derfor kun betydning i de tilfælde, hvor der bliver dømt for overtrædelse af Nationale Antidopingregler. Det fremgår at konsekvenser for udelukkelse betyder, at idrætsudøveren ikke må deltage i konkurrencer eller aktiviteter. Dette må betyde en idrætsudøver, som er dømt for overtrædelse af Nationale Antidopingregler også er udelukket fra aktiviteter, som omfattes af Dopingreglement for motionsidræt. Det afgøres af ADD i forbindelse med en prøvetagning, hvilket reglement personen omfattes af, jf. Dopingreglement for motionsidræt § 2, stk. 4.

¹⁴ Jf. Dopingreglement for motionsidræt § 1, stk. 2.

¹⁵ Jf. Covernotat af bestyrelsesmøde i ADD 26. November 2014 side 4.

5. Sporten og dens foreningers autonomi

For at forstå det danske og internationale antidopingsystem er det vigtigt at forklare, hvilket samspil der er mellem de Internationale Sportsorganisationer, de Mellemstatslige Unioner og de Nationale Sportsorganisationer samt den danske regering og de nationale antidopingorganisationer. Da DIF blev stiftet i 1896, blev en lang række sportsorganisationer til specialforbund under DIF. Flere er kommet til siden, og fælles for dem og DIF er, at de er foreninger¹⁶ og derfor har frihed til at fastsætte egne regler indenfor lovgivningens almindelige rammer. Disse regler er, hvad man kalder sportens autonomi.¹⁷ Reglerne bliver også kaldt *lex sportiva* og kan inddeles i 3 hovedgrupper: 1) spilregler, regler for en bestemt idrætsgren, 2) konkurrenceregler, eksempelvis regler for deltagelse (alder, køn, opførsel mv.) og antidopingregler og 3) klubregler/foreningsregler, f. eks. valg af formand.¹⁸

Sportens organisationer har dog ikke et fuldstændigt selvstyre. Flere mellemstatslige organisationer har igennem dokumenter ¹⁹ forsøgt at anderkende sportens særlige kendetegn, men også at præge den ved at inkorporere værdier, eksempelvis menneskerettigheder, demokrati og kamp mod racisme.

Sportsorganisationer har samtidig forsøgt at beskytte autonomien fra staters og mellemstatslige unioners indblanding. Principper for olympismen er blandt andet, ifølge Det Olympiske Charter, at sport optræder indenfor samfundets rammer, men at Den Olympiske Bevægelse skal have autonomiens rettigheder og pligter, hvilket betyder, at de frit kan bestemme sportens regler, fastlæggelse af struktur og ledelse mv.²⁰ IOC, som har lavet Det Olympiske Charter, har dog tilpasset deres regler sådan, at de passer med de værdier, som de mellemstatslige organisationer har ønsket, de skulle tage stilling til. Der kan

¹⁶ Grundloven § 78 og EMRK artikel 11.

¹⁷ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, kapitel 2.

¹⁸ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 38.

¹⁹ The European Sport Charter og International Charter, Europa-Kommissionens Hvidbog om idræt og Physical Education and Sport.

²⁰ Jf. Det Olympiske Charter (2014), "Grundlæggende principper for olympismen", pkt. 5.

derfor ses en tendens til, at IOC er villig til at følge de mellemstatslige organisationer. I hvert fald når det gælder grundlæggende moralske værdier.

IOC anerkender selv sportens autonomi i forbindelse med deres virke. Dette betyder, at de Internationale Sportsforbunds regler skal stemme overens med Det Olympiske Charter, men at de selv har autonomi til at administrere spillereglerne for egne sportsgrene. På samme måde anerkender de Internationale Sportsforbund de Nationale Sportsorganisationers autonomi. Det ses eksempelvis i statutterne for UCI, at de vil udføre deres aktiviteter efter princippet om ikke-indblanding i medlemsorganisationernes interne affære.²¹

I Danmark er hovedorganisationerne DIF og DGI. Disse er fuldt finansieret af offentlige midler, hvilket efter Det Olympiske Charter godt kan finde sted, så længe det sker på en harmonisk måde, jf. artikel 27.5. Regeringen sikrer dog, at midlerne bruges på en fornuftig måde ved at indgå en rammeaftale med organisationerne. Heri skrives der mål for institutionernes virksomhed. Der sker således på statsligt niveau også en intervention i sportens autonomi.

5.1 Antidopingorganisationernes autonomi

Antidopingreglerne udgør som beskrevet en del af konkurrencereglerne i *lex sportiva* og er derved også en del af sportens autonomi. WADA er den Internationale Antidopingorganisation, som udarbejder WADC. Dette er et autonomt system indenfor sportsverdenen. WADA sætter de overordnede regler, som de Internationale Sportsorganisationer skal overholde, men organisationerne har selv autonomi til at administrere dem. Dette kommer blandt andet til udtryk i, at IOC selv skal stå for at teste og sanktionere overtrædere af antidopingreglerne ved De Olympiske Lege.²² Ligeledes skal UCI teste og sanktionere de ryttere, som de har jurisdiktion over,²³ jf. UCI's Antidopingregler (2015) artikel 5.2. Der findes dog undtagelser, hvorefter WADA, selvom de ikke er et "testing agency", under ekstraordinære omstændigheder kan teste ryttere.²⁴ De nationale antidopingorganisationer kan

²¹ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 42.

²² Jf. WADA's Global Anti-Doping Organization Chart, side 2 "IOC. IPC. IFS".

²³ Jf. UCI's Antidopingregler, "Introduction and scope" afsnit C.

²⁴ Jf. UCI's Antidopingregler, kommentar til artikel 5.2.2.

ligeledes vælge at teste under et UCI stævne, hvis de har myndighed til dette jf. UCI's Antidopingregler artikel 5.3.2.

På nationalt niveau ligger autonomien ikke fuldstændig ved de nationale sportsorganisationer. I Danmark er det således den nationale antidopingorganisation, som står for at teste, men den nationale sportsorganisation, som skal afgøre sagerne. Sportsorganisationerne skal således respektere antidopingorganisationernes autonomi, jf. WADC artikel 20.4.3. ADD er ligesom DIF og DGI finansieret af offentlige midler, hvilket betyder, at ADD også har indgået en rammeaftale med Kulturministeriet. Der er altså et tæt samarbejde mellem ADD og Kulturministeriet, blandt andet udpeger kulturministeren 4 medlemmer, heriblandt formanden, ud af ADD's bestyrelse på 6 medlemmer, jf. Lov om fremme af dopingfri idræt § 4, stk. 1. Rammeaftalerne betyder også, at sportens målsætninger vil være præget af Kulturministeriets målsætninger.²⁵

Netop bekæmpelsen af doping er noget mange regeringer har været interesseret i. Dette har resulteret i, at de har påtaget sig forpligtelser i forhold til doping²⁶, og der findes derfor i Danmark offentligretlig regulering af området.²⁷

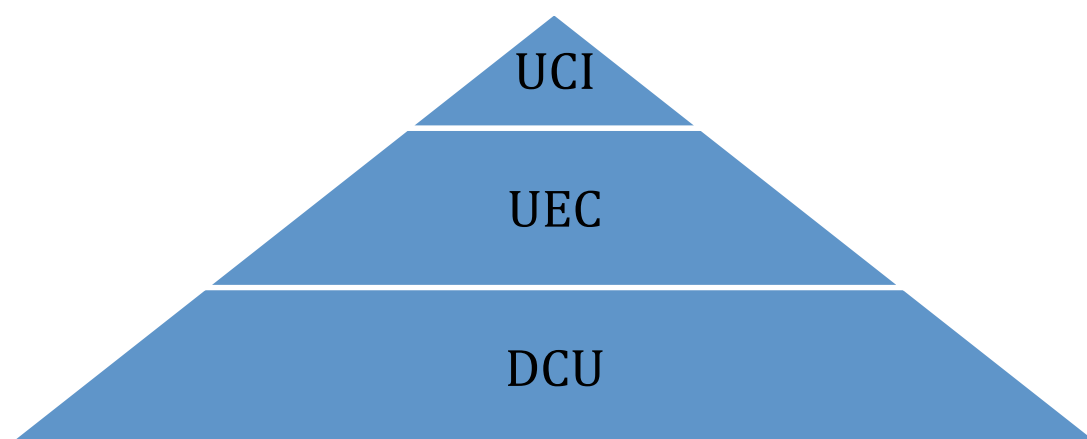
²⁵ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 54.

²⁶ Europarådets "Den Europæiske Anti-Doping Konvention" og UNESCO's "International Convention against Doping in Sport", hvilken Danmark har forpligtet sig til at implementere.

²⁷ Ifølge *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 44 er autonomien på antidopingområdet formelt bevaret, men reelt er den ikke eksisterende.

6. Cykelsportens organisation

På verdensplan fungerer de Internationale Sportsorganisationer som administrerende og styrende organ for hver deres sportsgren.²⁸ Union Cycliste Internationale (UCI) er det indenfor cykelsporten. UCI er en anderkendt organisation af IOC, hvilket betyder, at de har rettigheder og pligter i forhold til Det Olympiske Charter, eksempelvis retten til at deltage i De Olympiske Lege. UCI har 5 kontinentale organisationer i henholdsvis Europa (UEC), Asien, Oceanien, Afrika og et, som dækker både Nord- og Sydamerika, der fungerer som paraplyorganisationer for de nationale sportsorganisationer. Nationalt administreres cykelsporten af Danmarks Cykle Union (DCU). Sammen udgør systemet en pyramidestruktur:

I bunden ses det nationale specialforbund, som er medlem af paraplyorganisationen DIF. Det nationale forbund har eneret, eller autonomi, til at regulere og administrere deres sport på nationalt plan.²⁹ Eksempelvis udsteder DCU licens til ryttere, jf. DCU's sportslige regler kapitel 3 § 1.11. På næste trin ses den kontinentale sportsorganisation. I EUC's statutter står der, at formålet blandt andet er at fremme cykelsporten i Europa, at lave en Europæisk event kalender og at organisere Europæiske mesterskaber og cupper, jf. Statutes of the European Cycling Union artikel 2.2. Øverst ses den Internationale Sportsorganisation, som administrerer sportsgrenen globalt og udarbejder love og regler. Formålet med UCI er blandt andet at fremme cykelsporten i alle verdens lande og på alle niveauer, at fremme sportsånd og fair play, at

²⁸ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 62.

²⁹ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 64.

organisere Verdensmesterskaber indenfor alle cykelsportens discipliner³⁰ og at samarbejde med IOC, specielt i forbindelse med deltagelsen af ryttere til De Olympiske Lege, jf. UCI's statutter artikel 2. Pyramidestrukturen er udtryk for en stram topstyring, blandt andet ses det, at UCI kun tillader én organisation pr. land,³¹ hvilket giver dem en slags monopolstilling, idet de har monopol på at administrere og lovgive for cykelsporten.

³⁰ Landevejs cykling, Bane cykling, Mountain bike, Cykel cross, BMX, Trial, Indendørs cykling som dækker over Artistisk cykling og Cykelbold og Para cykling. Både for mænd og kvinder.

³¹ UCI's statutter artikel 5.2.

7. Den olympiske bevægelse

Udenfor det ovenfor nævnte system er Den Olympiske Bevægelse. Denne udspringer, som navnet antyder, af De Olympiske Lege og styres af IOC. IOC's opgaver er mange hovedsagligt af etisk karakter og er beskrevet i Det Olympiske Charter artikel 2 og 3, heriblandt kan nævnes:

- At opmuntre og støtte fremme af etik og god ledelsesskik
- At sikre regelmæssig afholdelse af OL
- At opmuntre og støtte fremme af kvinder i sport på alle niveauer og i alle strukturer med det formål at implementere princippet om lighed mellem mænd og kvinder
- At lede kampen mod doping

IOC er en internationale ikke-statslig non-profit organisation, jf. Det Olympiske Charter artikel 15. IOC er dog ikke en international organisation, selvom det er en organisation med et internationalt perspektiv. Internationale organisationer oprettes af stater ved indgåelse af en traktat, men da IOC er skabt på den Internationale Olympiske Kongres 23. juni 1894, har den ikke denne status. Det betyder blandt andet, at den ikke har rettigheder og pligter i henhold til folkeretlige regler.³² IOC kan som nævnt ovenfor anderkende internationale sportsorganisationer, som forestår/administrere en eller flere idrætsgrene, eksempelvis UCI, jf. Det Olympiske Charter artikel 25. For at blive godkendt skal UCI's vedtægter, praksis og aktiviteter stemme overens med Chartret og anderkende og implementere WADC. På nationalt plan findes de Nationale Olympiske Komitéer, i Danmark er det DIF.³³ De Nationale Olympiske Komitéer skal også anderkende og implementere WADC, jf. chartret artikel 27.2.6. Udover det har DIF eneret til at repræsentere Danmark ved OL og er forpligtet til at sende idrætsudøvere af sted.

Det Olympiske Charter betragtes som Den Olympiske Bevægelses grundlov. Den fungerer som *lex superior*, og har derfor forrang for andre regler fastsat af UCI eller DIF. På den sportslige side har UCI og DIF stadig deres uafhængighed og autonomi ved administrationen af de enkelte sportsgrene, men udover dette

³² Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 104 afsnit 3.2.2.

³³ Jf. Love for DIF 2014 § 1, stk. 1.

bestemmer IOC suverænt over den globale sportsorganisation og regulering, hvilket betyder, det reelt er den, der sidder i toppen af pyramidestrukturen.³⁴

IOC tog initiativ til at holde konferencen, som blev til WADA. Det fremgår af WADA's statutter artikel 1, at de udgør en "Foundation". Der står således ikke noget om, at de er underlagt andre organisationer. Det ses dog i WADA's statutter, at IOC udpeger ligeså mange medlemmer til WADA's øverste beslutningsorgan (foundation board), som mellemstatslige organisationer, regeringer og offentlige myndigheder, jf. artikel 6.1 og 6.2. Ligeledes støtter IOC WADA med samme beløb, som alle lande, der har ratificeret UNESCO's Konvention mod doping (2005), tilsammen støtter med, jf. konventionens artikel 15. IOC har altså stor indflydelse på WADA.

³⁴ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 101 afsnit 2.5.

8. Tvistløsning

Sport er præget af mange forskellige tvistløsningssystemer. Dette skyldes, at der inden for sport er mange forskellige typer af tvister, eksempelvis af teknisk, disciplinær eller økonomisk karakter. Dette, sammen med de mange forbund, organisationer, unioner og foreninger, som tvistløsningsorganerne er under, kan gøre den internationale sportsret uoverskuelig. I *Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014*, side 123 er der givet en forklaring, som kan skabe et overblik:

Lidt forenklet kan de mange tvistløsningssystemer opdeles i to (parallelle) søjler eller systemer. I den første søjle er de afgørelser, der kan appelleres til CAS (...) i den anden søjle kan afgørelserne deles i to grupper. I den ene gruppe er afgørelser truffet af almindelige foreningsretlige tvistløsningsorganer, som kan indbringes for domstolene. I den anden gruppe er afgørelser, som er truffet af en voldgiftsret, hvis afgørelse er endelig (...).

DIF er paraplyorganisation i Danmark for specialforbund, som hver har deres egne tvistløsningsorganer. Disse har dog overdraget kompetencen til at træffe endelig afgørelse til DIF-Idrættens Højeste Appellinstans. Specialforbundenes tvistløsningsorganer kan i grove træk inddeles i to kategorier: De almindelige foreningsretlige tvistløsningsorganer og voldgiftsretter. Den store forskel er, at afgørelser af en voldgiftsret kan tvangsfuldbyrdes,³⁵ men at afgørelser truffet af et almindeligt foreningsretligt tvistorgan ikke kan, idet disse skal indbringes for domstolene. Er et medlem blevet ekskluderet, er det medlemmet, som indbringer sagen for domstolene.³⁶

At foreningerne selv kan indrette deres tvistløsningssystem, som de vil, har dog en undtagelse. Dette er de såkaldte endelighedsbestemmelser. En sådan ses eksempelvis i forbindelse med sportslige afgørelser ved DM-cykelløb på bane og landevej, hvor DM's appelkomité er anden og sidste instans, jf. Love for DCU § 14, stk. 3 a. Dette stemmer ikke overens med den kompetence DIF-idrættens Højeste Appellinstans har,³⁷ og ville betyde, at specialforbundene kan indføre

³⁵ Jf. Voldgiftsloven § 38, stk. 1.

³⁶ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014*, side 126.

³⁷ Jf. Love for DIF § 24, stk. 1.

bestemmelser, som afskærer adgangen til DIF-Idrættens Højeste Appellinstans. I nogle tilfælde respekterer DIF dog endelighedsbestemmelserne, hvor disse er hensigtsmæssige og sagligt begrundede og særligt ud fra sportslige hensyn.³⁸ Dette kunne være tilfældet ved § 14, stk. 3 a i Love for DCU, hvor begrundelsen er, at man med DM's appelkomité som sidste instans kan kåre mesterskabernes medaljetagere med det samme og således undgå en såkaldt skrivebordssejr.

8.1 CAS

Som svar på et stigende antal tvister inden for den internationale sportsverden i begyndelsen af 1980'erne og manglen på et uafhængigt og specialiseret tvistorgan, som kunne træffe endelige afgørelser, blev der af IOC's daværende præsident fremlagt en ide om et internationalt tvistløsningsorgan for sport. Dette endte i udarbejdelsen af statutterne for Court of Arbitration for Sport (CAS). Meningen med CAS var ikke, at dens jurisdiktion skulle trækkes ned over hovederne på sportsorganisationerne men at være en mulighed, som kunne vælges. I 1994 blev statutterne og procedurereglerne ændret, således CAS kunne blive uafhængig af IOC. Der blev oprettet to afdelinger, den ordinære voldgiftsafdeling, som er 1. instans for forskellige typer af tvister eksempelvis sponsoraftaler og mediaaftaler, og appelvoldgiftsafdelingen, der er appelinstans for afgørelser truffet af sportens organisationer. Siden ændringen har IOC, WADA samt et flertal af internationale og nationale sportsorganisationer, Nationale Olympiske Komitéer og antidopingorganisationer indarbejdet bestemmelser om voldgift i deres regler og love, som henviser til CAS.³⁹

CAS nedsætter såkaldte paneler, som enten består af én eller tre voldgiftsdommere, til at løse de tvister, domstolen bliver indbragt, jf. statutter til ICAS og CAS S12. Det er voldgiftsaftalen mellem parterne, som afgør, hvor mange dommere panelet skal bestå af. Skal der vælges én dommer, skal parterne i fællesskab vælge denne fra CAS' liste over dommere. Hvis der skal udpeges tre, vælger de hver især én, de to udvalgte dommere udpeger herefter den tredje i fællesskab. Der skal altid være mindst 150 voldgiftsdommere og 50 mediatorere

³⁸ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 121.

³⁹ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 143-147.

at vælge imellem. Voldgiftsdommerne og mediatorerne udpeges af The International Council of Arbitration for Sport (ICAS), som er det øverste organ i CAS.

CAS er omfattet af schweizisk lovgivning, hvilket betyder, at en CAS afgørelse i begrænset omfang kan prøves af den schweiziske forbundsdomstol. Det betyder også, at CAS træffer afgørelse i henhold til schweizisk ret, hvis parterne har aftalt dette, eller hvis der ikke er en lovvalgsaftale, jf. CAS' Procedureregler R45. Forenklet betyder det, at den schweiziske forbundsdomstol er højeste instans i tvister for de internationale og nationale sports- organisationer, forbund, unioner og komitéer, som henviser til, at deres afgørelser kan appelleres til CAS. Dette ses eksempelvis i Matuzalem-sagen (Judgement of the Swiss Federal Tribunal 4A_558/2011 of 27. March 2012), hvor den Schweiziske forbundsdomstol tilsidesatte en CAS afgørelse. Det er dog kun procedurefejl og tilsidesættelse af grundlæggende retsprincipper, der kan appelleres. Udover disse tilfælde er CAS den sidste instans og dens afgørelse bindende. Afgørelsen har kun retskraft mellem parterne, men både internationalt og nationalt indretter organisationerne sig efter CAS' afgørelser og henviser til dem. Specielt i dopingsager har CAS' afgørelser en stærk præjudikativ værdi. Det skyldes, at der fra WADA's side ønskes en ensartethed i afgørelserne, sådan at man kan øge forudsigeligheden for sportsorganisationerne og medlemmerne ved, at de kan indrette sig i tillid til CAS-praksis.⁴⁰ CAS harmoniserer således de globale antidopingregler.⁴¹ Afgørelserne har derfor også præjudikativ værdi, hvor antidopingreglerne ikke henviser til CAS som appelinstans.

8.2 Antidopingsystemets tvistløsning

Kravene til tvistorganerne inden for antidopingsystemet og hvordan de skal fungere, står i WADC artikel 8 og 13. En antidopingorganisation, som har ansvaret for håndtering af resultater, skal som minimum sørge for en fair høring inden for rimelig tid af et fair og upartisk panel, jf. WADC artikel 8.1. Høringsproceduren skal afdække, hvorvidt en regel i det for udøveren gældende antidopingreglement er overtrådt og konsekvensen, hvis en overtrædelse er

⁴⁰ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 177.

⁴¹ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 156.

sket. Formålet med artiklen er ikke, at den skal være supplement til antidopingorganisationernes egne regler for en høring, men er med som en sikring for, at antidopingorganisationerne har en høringsproces, som er konsistent og ens med principperne i artiklen.⁴² Artikel 8.2 bestemmer, at hvis en høring foregår i forbindelse med et idrætsarrangement, kan processen fremskyndes, eksempelvis hvis det er nødvendigt at komme med en afgørelse i en sag for at få klarlagt, om en idrætsudøver kan deltage i et arrangement, hvis altså antidopingorganisationens eller det panel, som skal afgøre sagens regler, giver adgang til det. En idrætsudøver kan også vælge at fraskrive sig en høring, enten ved udtrykkeligt at bede om det eller ved at undlade at protestere over en påstand om en overtrædelse, jf. artikel 8.3.

Artikel 13 i WADC indeholder bestemmelser om appel. Artikel 13.1 bestemmer, at afgørelser truffet i henhold til WADC eller regler vedtaget i henhold til WADC kan appelleres som anført i artikel 13.2 (personer der har ret til at appellere), 13.3 (manglende rettidig afgørelse fra en antidopingorganisation) og 13.4 (appel af afgørelse vedrørende TUE). Alle muligheder for prøvelse af afgørelsen i henhold til antidopingorganisationens regler skal være udtømt. Dette gælder dog ikke appeller, som vedrører sager om idrætsudøvere på internationalt niveau. Her skal afgørelsen appelleres udelukkende til CAS, jf. WADC artikel 13.2.1. Afgørelser, som ikke omhandler idrætsudøvere på internationalt niveau, skal appelleres til en uafhængig og upartisk 2. instans som beskrevet i antidopingreglerne vedtaget af den nationale antidopingorganisation, jf. WADC artikel 13.2.2. Dem som har ret til at appellere i sagerne nævnt i artikel 13.2.1 og 13.2.2 er: 1) idrætsudøveren eller en anden person, som er genstand for den afgørelse, der appelleres, 2) den anden part i sagen, 3) det relevante internationale forbund, 4) den nationale antidopingorganisation i personens bopælsland, eller lande, hvor personen er statsborger eller licenshaver (fra sidste komma gælder kun sager, der omhandler idrætsudøvere på internationalt niveau), 5) IOC eller den Internationale Paralympiske komité og 6) WADA. WADA, IOC, den Internationale Paralympiske Komité og det relevante internationale forbund har ret til at appellere en afgørelse, som ikke omhandler en idrætsudøver på internationalt niveau, til CAS, efter der er afsagt afgørelse af

⁴² Jf. kommentar til artikel 8.1 i WADC.

den nationale 2. instans, jf. WADC artikel 13.2.3 2. afsnit. Der findes dog en undtagelse, hvorefter WADA kan appellere direkte til CAS uden at udtømme de nationale retsmidler, dette dog kun, hvis de er den eneste part, der har appelleret, jf. WADC artikel 13.1.3.⁴³ Dette gælder både sager om idrætsudøvere på internationalt niveau og sager om idrætsudøvere, der ikke er på internationalt niveau.

8.3 Internationalt

Internationalt er det de Internationalt Sportsorganisationer, der fungerer som antidopingorganisation⁴⁴ inden for deres sportsgren, hvilket betyder, at de står for dopingkontrol, indbringelse af sager for det dømmende organ samt idømmelse af sanktion i 1. instans. UCI Anti-Doping Tribunal er det dømmende organ i 1. instans i tilfælde, hvor der er sket en overtrædelse af antidopingreglerne i test foretaget af UCI, jf. UCI's Antidopingregler artikel 8.1. Afgørelser afsagt af UCI Anti-Doping Tribunal, som vedrører ryttere på international niveau eller internationale stævner, kan udelukkende appelleres til CAS, jf. UCI's Antidopingregler artikel 13.2.1. Appeller, som omhandler afgørelser af andre ryttere eller personer, appelleres dog også til CAS. I alle andre tilfælde kan afgørelser appelleres til et uafhængigt og upartisk organ i overensstemmelse med regler fastsat af en national antidopingorganisation, jf. UCI's Antidopingregler artikel 13.2.2.

8.4 Nationalt

Nationalt er ADD antidopingorganisation i Danmark. ADD's opgaver er blandt andet dopingkontrol og foreligger der en positiv prøve at anmelde og indbringe den for det rette tvistløsningsorgan, jf. lbkg. 2015.116 Bekendtgørelse af lov om fremme af dopingfri idræt § 3. ADD skal ligeledes underrette idrætsudøveren, dennes internationale og nationale specialforbund og WADA, jf. Nationale Antidopingregler artikel 7.3.1. Sager om overtrædelse af Nationale Antidopingregler 2015 afgøres af dopingnævnet, jf. Nationale Antidopingregler artikel 8.1. Dopingnævnet består af en formand og to andre medlemmer og

⁴³ Dette skete eksempelvis i CAS 2008/A/1668 WADA vs. Jesper Münsberg mfl. hvor den halvprofessionelle fodboldspillers sag ikke blev indledt af DIF's Dopingnævn og WADA derfor indbragte den for CAS.

⁴⁴ WADC artikel 5.2.2.

vælges af DIF's repræsentantskab,⁴⁵ jf. love for DIF § 27, stk. 1. Nævnets medlemmer og suppleanter kan ikke samtidig være medlem af DIF's bestyrelse, jf. love for DIF § 27, stk. 1. For en gyldig vedtagelse af en beslutning, kræver det, at to af nævnets faste medlemmer er til stede. En part har ret til at lade sig repræsentere af en anden person, og der kan beskikkes en advokat for den part, sagen vedrører.⁴⁶ Behandlingen af en sag sker mundtligt, det kan dog bestemmes, at sagen behandles skriftligt, hvis ingen af parterne protesterer imod dette, jf. artikel 8.2. Retten til en høring kan fraskrives enten udtrykkeligt, eller ved at idrætsudøveren ikke protesterer over påstanden om overtrædelse antidopingreglerne inden for tidsfristen. Hvilken tidsfrist der menes, er ikke specifikt nævnt, det kan således være den enogtyve dages tidsfrist nævnt i artikel 13.7.1 eller den fire ugers tidsfrist nævnt i artikel 13.7.2. Sager som omhandler en idrætsudøver på internationalt eller nationalt niveau, kan høres direkte ved CAS uden krav om en høring ved Dopingnævnet, hvis idrætsudøveren, ADD, WADA, eller en anden antidopingorganisation, der ville have haft mulighed for at appellere afgørelsen ved Dopingnævnet, giver sin tilslutning til dette, jf. artikel 8.5.

Ligesom beskrevet i WADC og UCI's Antidopingregler kan appelsager, der vedrører afgørelser om overtrædelse af de Nationale Antidopingregler, som involverer idrætsudøvere på internationalt niveau eller internationale idrætsarrangementer, udelukkende appelleres til CAS, jf. Nationale Antidopingregler artikel 13.2.1. Ligeledes kræver det ikke, at nationale retsmidler bliver udtømt, før sagen appelleres til CAS, hvis ingen anden part end WADA appellerer, jf. artikel 13.1.3. I appelsager, der involverer andre idrætsudøvere, end idrætsudøvere på internationalt plan, kan afgørelsen appelleres til DIF-Idrættens Højeste Appelinstant inden fire uger efter modtagelsen af afgørelsen, jf. artikel 13.2.2. DIF's repræsentantskab skal vælge 10 medlemmer til DIF-Idrættens Højeste Appelinstant. Da udvalget skal være uvildigt og uafhængigt,⁴⁷ kan medlemmer ikke samtidig være medlem af en medlemsorganisations ordensudvalg, Dopingnævnet, eller DIF's bestyrelse, jf.

⁴⁵ Love for DIF 2014 § 9.

⁴⁶ Jf. Nationale Antidopingregler artikel 8.1.

⁴⁷ Krav i WADC artikel 13.2.2.

love for DIF § 23, stk. 2. Personer med ret til at appellere er: 1) idrætsudøveren eller den anden person, som er genstand for den afgørelse, der appelleres, 2) den anden part i den sag, hvori afgørelsen blev sagt, 3) det relevante internationale specialforbund, 4) DIF, 5) ADD (hvis forskellig herfra) den nationale antidopingorganisation i personens bopælsland (hvis det er en idrætsudøver på international plan) eller lande, hvor personen er statsborger eller licenshaver, 6) IOC, eller den Internationale Paralympiske Komité og 7) WADA.⁴⁸ Til forskel fra WADC kan den nationale olympiske komité altså også appellere afgørelsen, hvilket betyder, at DIF kan appellere deres egen afgørelse.

Undtaget af disse regler er personer, som ikke dyrker idræt på internationalt eller nationalt niveau. Som tidligere beskrevet karakteriseres dette, som personer der ikke dyrker nogen form for konkurrence, og disse er omfattet af Dopingreglementet for motionsidræt, jf. Nationale Antidopingregler artikel 1.1 2. afsnit. Afgørelser i sager om overtrædelse af Dopingreglement for motionsidræt skal således træffes af Dopingnævnet, jf. Dopingreglement for motionsidræt § 11, stk. 1. Dette skal dog ikke forveksles med det dopingnævn, som afgør sager for overtrædelse af Nationale Antidopingregler i 1. instans. For ikke at blande de to nævn sammen vil Dopingnævnet, som afgør sager for overtrædelse af Dopingreglement for motionsidræt, for eftertiden i afhandlingen blive kaldt: Motionsdopingnævnet, som det også hedder i Love for DIF § 27, stk. 5. Motionsdopingnævnet består af 7 medlemmer, ét udpeget af Firmaidrætten og DIF og DGI hver tre, jf. Dopingreglement for motionsidræt § 11, stk. 2. Til forskel fra Nationale Antidopingregler sker behandlingen af en sag i Motionsdopingnævnet som udgangspunkt skriftligt, medmindre den indklagede ønsker en mundtlig behandling, eller Motionsdopingnævnet træffer beslutning herom, jf. § 11, stk. 4.

Afgørelser truffet af Motionsdopingnævnet kan af den indklagede eller ADD appelleres til Dopingappelininstansen, jf. Dopingreglement for motionsidræt § 12, stk. 1. Dopingappelininstansen fungerer således som 2. instans i sager om overtrædelse af Dopingreglementet for motionsidræt. Tidsfristen for indbringelse af en begrundet appelskrivelse er fire uger efter modtagelsen af

⁴⁸ Jf. Nationale Antidopingregler artikel 13.2.3.

afgørelsen fra Motionsdopingnævnet. Dopingappelininstansen har tre faste medlemmer, Firmaidrætten, DGI og DIF udpeger hver ét medlem, jf. § 12, stk. 3. Behandlingen af en sag sker, ligesom i Motionsdopingnævnet, som udgangspunkt skriftligt. Dopingappelininstansens afgørelse kan ikke indbringes for noget andet organ inden for Firmaidrætten, DGI eller DIF, jf. § 12, stk. 11. Dette er således en endelighedsbestemmelse⁴⁹ og afskærer som udgangspunkt derfor en appel til DIF-Idrættens Højeste Appelininstans. Der hører dog ikke nogen saglig begrundelse med til bestemmelsen.

ADD skal ifølge Lov om fremme af dopingfri idræt § 9, stk. 1 søge at indgå samarbejdsaftaler om bekæmpelse af doping med ejere af relevante virksomheder og andre, som tilbyder idrætsaktiviteter. På baggrund af dette har de indgået en aftale⁵⁰ med Dansk Fitness & Helse Organisation (DFHO). Aftalen går ud på, at ADD skal sørge for dopingkontrol i motionscentre tilknyttet DFHO, jf. Antidopingkontrakt mellem DFHO og ADD 2008 § 3, 2. Afsnit. Afgives der en positiv prøve, videregiver ADD meddelelse til det pågældende motionscenter, prøven er taget i, og det er herefter op til motionscenteret, hvilken sanktion, der iværksættes overfor medlemmet, jf. Vejledning til aftale om dopingkontrol mellem DFHO og ADD "Forbehold for Antidopingkontrakten". I sådanne sager er det således det enkelte motionscenter, der agerer 1. instans. En sådan afgørelse kan appelleres til Dopingappelininstansen, jf. Dopingreglement for motionsidræt § 12, stk. 1, 2. Pkt. Ved en sådan appel tiltræder et medlem udpeget af DFHO dopingappelininstansen.

⁴⁹ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 130 afsnit 2.3.2.

⁵⁰ Antidopingkontrakt mellem DFHO og ADD 2008

9. Delkonklusion

Sportens system er set udefra indviklet og komplekst, og reglerne inden for systemet fungerer helt nede fra motionisten i den lokale idrætsforening og op til den internationale topatlet. Der er altså tale om regler, som fungerer på mange forskellige niveauer. Antidopingsystemet er inden for sportens system og har sine egne regler, der fungerer transnationalt. Antidopingsystemet er - når brugen af doping er i forbindelse med sport - et selvstændigt retssystem, der fungerer i samarbejde med organisationer på flere niveauer. På højeste plan er det de Internationale Sportsorganisationer, på mellemste og laveste er det de nationale antidopingorganisationer. Der er dog politisk indflydelse på systemet, og det kan derfor ikke betegnes som fuldt ud immunt overfor domstole og regeringer. Dels fordi både CAS og WADA har hjemsted i Schweiz og derfor er underlagt schweizisk lovgivning, men også i form af den indflydelse, som den danske regering har på ADD.

10. Cykelryttere på nationalt niveau

I dette afsnit tages der udgangspunkt i en cykelrytter på nationalt niveau. Formålet er at vise, hvordan antidopingsystemet fungerer i praksis på en idrætsudøver på dette niveau.

10.1 Definition

Hvad der forstås ved en cykelrytter på nationalt niveau, skal defineres af den nationale antidopingorganisation, jf. definition af atlet i WADC side 131. Definitionen af en idrætsudøver på nationalt niveau i Nationale Antidopingregler giver dog ikke en videre forståelse af begrebet. I artikel 1.1, 2. afsnit i Nationale Antidopingregler står der:

Undtaget (af reglementet) er idrætsudøvere, der er omfattet af DIF, Dansk Firmaidrætsforbund og DGI's fælles Dopingreglement for motionsidræt. Omfattet heraf er personer, der hverken dyrker idræt på internationalt eller nationalt niveau, men som udelukkende deltager i motionsaktiviteter med henblik på træning, fysisk aktivitet og sundhed samt socialt samvær (...) Alle udøvere, der deltager i konkurrenceidræt skal underlægges de samme konsekvenser ved overtrædelse af antidopingreglerne som idrætsudøvere på internationalt og nationalt niveau (...).

En man cykelrytter og deltager i konkurrenceidræt, er man således underlagt samme regler som en rytter på nationalt niveau. For at kunne medvirke i cykelsport under DCU kræver det, at man har en licens, jf. DCU's sportslige regler 2015, 3. kapitel, § 1.2. Der findes to licenstyper for cykelryttere; elitelicens og motionslicens. Elitelicens giver adgang til elitecykelløb arrangeret af danske cykelklubber under DCU. Motionslicens giver adgang til motionsarrangementer arrangeret af DCU. Tolker man ud fra navnene på de to licenser, kan dette give en ide om, hvor grænsen er mellem konkurrenceidræt og motionistidræt. Ordet elite giver en fornemmelse af at være på et vist højt niveau og bruges blandt andet af ADD om en specifik gruppe af idrætsudøvere på højt niveau, jf. afsnittet nedenfor. Motionist giver som defineret i citatet ovenfor et indtryk af en, der ikke dyrker eliteidræt, men breddeidræt. Det beror dog på en konkret vurdering af ADD og DIF, om holderen af en motionslicens dyrker konkurrenceidræt og derfor skal underlægges de samme regler som en cykelrytter på nationalt niveau.

I Nationale Antidopingregler artikel 1.2 findes der yderligere krav, der skal opfyldes, før man er underlagt reglerne. Rytteren skal således være medlem af DCU (1.2.1.1.), deltage i en aktivitet arrangeret, afholdt, samlet eller autoriseret af DCU eller DCU's tilknyttede medlemmer, klubber, hold, foreninger eller ligaer (1.2.1.2.) og deltage i en aktivitet arrangeret, afholdt, samlet eller autoriseret af en arrangør af et nationalt idrætsarrangement⁵¹ eller en national liga, der ikke har tilknytning til DCU (1.2.1.2). Det er bare et af disse krav der skal være opfyldt.

ADD har en såkaldt prioriteret testgruppe. Den prioriterede testgruppe er underlagt prøvetagning både under konkurrence og uden for konkurrence, jf. definition af prioriteret testgruppe i nationale antidopingregler side 50. Den prioriterede testgruppe er, som navnet lyder, en gruppe af idrætsudøvere, ADD har særlig fokus på. Præmissen for optagelse i den prioriterede testgruppe er, at man er underlagt krav til indberetning af whereabouts, jf. Nationale Antidopingregler artikel 5.6. Er man blevet kontaktet af ADD med et krav om indberetning af whereabouts, er man således en cykelrytter på nationalt niveau og underlagt de Nationale Antidopingregler. Udover dem som individuelt er blevet kontaktet med et krav om indberetning af whereabouts, er national elite. National elite er en fast gruppe af idrætsudøvere, der i kraft af deres niveau er en del af den prioriterede testgruppe. National elite for cykelryttere er: landshold (senior) - mænd og kvinder, landshold (junior U19 og U23) - mænd og kvinder og deltagere i DM (klasse A ryttere) og Post Cup (klasse A ryttere). Klasse A er betegnelsen for det højeste niveau i Danmark, jf. DCU's sportslige regler 2015, 9. kapitel, § 1.1. Den nationale elite er således også underlagt de Nationale Antidopingregler.

10.2 Kontrol

Ved en prøvetagning i antidopingøjemed, der udføres på vegne eller af ADD, skal kontrollen udføres i overensstemmelse med WADA's gældende internationale standard for prøvetagning⁵², jf. Nationale Antidopingregler, artikel 5.1. ADD har

⁵¹ Defineret i nationale antidopingregler side 50: *Et idrætsarrangement eller konkurrence med deltagelse af idrætsudøvere på internationalt eller nationalt plan, som ikke er et international idrætsarrangement.*

⁵² WADC – International Standart, Testing and Investigations 2015.

bemyndigelse til at foretage en prøvetagning under og uden for konkurrence på alle cykelryttere, der falder indenfor definitionen ovenfor, jf. artikel 5.2.1. Dette gælder dog ikke ved internationale cykelarrangementer i Danmark, hvor det er UCI, jf. artikel 5.3.1.

Dopingkontrollen kan foretages både ved urin- og blodprøve. ADD har på deres hjemmeside forklaret med 9 skridt, hvordan en urinprøvekontrol foregår.

- 1) indkaldelse af udøver
- 2) udøvers rettigheder og pligter
- 3) urinprøven afgives
- 4) valg af forseglet prøvesæt
- 5) eventuel midlertidig prøve
- 6) måling af urinprøvens massefylde
- 7) protokollen udfyldes
- 8) analyse af prøven
- 9) hvis A-prøven er positiv

Ved indkaldelsen til en dopingkontrol skal kontrollanten identificere sig, ligeledes kan kontrollanten bede den indkaldte person om legitimation for at være sikker på dennes identitet. Derefter skal den indkaldte underskrive indkaldelsen til dopingkontrollen. Indkaldelsen kan også ske pr. brev eller telefon. Det er den indkaldtes pligt at afgive en dopingprøve, hvis personen nægter eller prøver at undgå kontrollen, er dette en overtrædelse af Nationale Antidopingregler, jf. artikel 2.3, der tolkes som en positiv prøve og kan resultere i udelukkelse på fire år, jf. artikel 10.3.1. Ved afgivelse af urinprøven skal det foregå under direkte påsyn af kontrollanten eller en af ADD udpeget eskorte. Derefter skal den indkaldte efterse, at prøven kommer i et forseglet prøvesæt, sådan man undgår manipulation med resultatet. Den indkaldte skal oplyse, hvilke medikamenter, vitamin-præparater og helsekostprodukter denne har brugt indenfor de seneste 7 dage. Dette bliver skrevet i protokollen og kan senere bruges til at fastslå, hvad der har været skyld i en positiv prøve. Efter kontrollen bliver prøven sendt til et IOC/WADA-godkendt laboratorium i Oslo. Resultatet bliver herefter sendt til ADD, som i løbet af tre til seks uger skriftligt informerer den indkaldte, om prøven er negativ eller positiv. Ved en positiv prøve informeres Dopingnævnet, som herefter informerer den indkaldte, dennes

klub og DCU. Forlanger den indkaldte, at B-prøven bliver analyseret og denne er negativ, bliver sagen hævet.⁵³

Ved en blodprøvekontrol er punkt 3 og 6 som beskrevet ovenfor ikke med. Blodprøver bliver taget af en kvalificeret uddannet person og fortrinsvis taget fra en blodåre i armen. Blodprøver tages med to formål: 1) direkte påvisning af blodtransfusioner, ved en negativ prøve vil udøveren ikke få besked af ADD. 2) indirekte påvisning af forbudte stoffer ved hjælp af blodprofiler. Her sammenlignes med den blodprofil ADD i forvejen har af den indkaldte, og herved kan man se, om der er benyttet bloddoping. Når ADD modtager svar, opdateres den indkaldtes blodprofil, og hvis der vises unormale resultater, sendes disse til en uafhængig ekspertgruppe, som vurderer, om der skal rejses en sag.⁵⁴ Blodprofiler og blodprøvekontrol er hovedsagligt tiltænkt cykelryttere, som ligger i toppen af det nationale niveau, altså det som ADD kalder national elite.

10.3 Ansvar

Ifølge Nationale Antidopingregler 2015 artikel 2.1.1 er det cykelrytterens eget ansvar at sikre, at intet forbudt stof kommer ind i dennes krop. Cykelrytteren er ansvarlig for enhver form for forbudt stof, det er derfor ikke nødvendigt - for ADD - at bevise forsæt, skyld, uagtsomhed eller bevidst anvendelse, før der kan konstateres en overtrædelse af Nationale Antidopingregler. I kommentaren til artiklen står der, at denne regel i CAS-afgørelser er refereret til som objektivt ansvar. Begrebet objektivt ansvar anvendes dog ikke noget sted i WADC. Cykelrytteren er objektivt ansvarlig for tilstedeværelsen af det forbudte stof, som findes i dennes krop. Der er dog ikke tale om et objektivt ansvar i traditionel forstand, som blandt andet er kendt fra Erstatningsretten, hvor eksempelvis ansvaret for erhvervslivet er skærpet, hvor der anvendes nye og farlige produktionsmetoder, udstyr og fremgangsmåder.⁵⁵ Formålet med det objektive ansvar for tilstedeværelsen af et forbudt stof er, at pålægge cykelrytteren bevisbyrden for, hvorledes stoffet er kommet ind i dennes krop. Det er således heller ikke meningen, at skærpelsen af ansvaret skal ske pga. cykelrytterens

⁵³ Bilag 1.

⁵⁴ Bilag 2.

⁵⁵ Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 201.

niveau som professionel, som det blandt andet ses i Erstatningsretten i forbindelse med professionsansvar.⁵⁶

Da der fornyligt er kommet en ny udgave af Nationale Antidopingregler, findes der kun afgørelser, som er afsagt på baggrund af 2011-udgaven. De to regelsæt deler dog samme artikel 2.1, som fastslår det objektive ansvar for tilstedeværelsen af et forbudt stof i idrætsudøverens krop. I sag nr. 2/2014 udtaler DIF's Dopingnævn således:

Det er med den positive A-prøve påvist, at indklagede har overtrådt dopingregulativets art. 2.1, idet analysen af prøven viste forekomst af anabole steroider.

Og i sag nr. 1/2014, hvor både A- og B-prøven var positiv:

Det er ubestridt, at indklagede har overtrådt dopingregulativets art. 2.1, idet dopingtesten påviste forekomst af metabolitter af nandrolon.

I en ældre sag; sag nr. 2/2011 omhandlende en cykelrytter, hvor praksis på daværende tidspunkt var, at sager om overtrædelse af UCI's regler for antidoping skulle behandles i 1. instans ved den nationale antidopingorganisation. Fortolker Dopingnævnet UCI's antidopingregler artikel 21.1, som stort set ligner artikel 2.1.1 i UCI's nuværende antidopingregler, bortset fra der er tilføjet et "hendes" og "kropslige prøver" er skiftet ud med "prøver" og som svarer til artikel 2.1. i Nationale Antidopingregler således:

Nævnet kan indledningsvist fastslå, at der foreligger en overtrædelse af UCI-ADR art. 21.1, idet den blotte forekomst af et forbudt stof i rytterens dopingprøve er en overtrædelse af dopingreglernes objektive ansvarsregel.

Cykelrytteren er altså objektiv ansvarlig for en afgivet dopingprøve, som viser tilstedeværelse af et forbudt stof.

Nationale Antidopingregler artikel 9 bestemmer, at overtrædelse af en antidopingregel i en individuel idræt konstateret i en prøve under konkurrence fører til automatisk diskvalifikation (annullering) af det individuelle resultat, der er opnået i den pågældende konkurrence. Selvom idrætsudøveren efterfølgende kan bevise, at der ikke foreligger egen skyld eller uagtsomhed, står diskvalifikationen stadig ved magt. I denne bestemmelse er det således mere

⁵⁶ Jf. Vibe Ulfbeck, Erstatningsretlige grænseområder, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2. Udgave 2010, side 24.

relevant at tale om objektivt ansvar, idet annulleringen af resultatet i konkurrencen, den positive prøve blev afgivet, stadig er gældende, selvom sanktionen bliver nedsat.⁵⁷ Dette ses eksempelvis i sag nr. 2/2013, hvor strafferammen maksimalt udgjorde to år, men udelukkelsen blev nedsat til tre måneder. Idrætsudøveren blev dog stadig diskvalificeret fra den konkurrence, prøven var taget, selvom udelukkelsesperioden blev nedsat.

Artikel 2.3-2.10 i Nationale Antidopingregler opregner en række forhold, som man overtræder reglerne med, disse forhold vedrører ikke tilstedeværelse af et forbudt stof. I disse tilfælde gælder et almindeligt culpaansvar.⁵⁸ Dette ses eksempelvis i kommentaren til artikel 2.3, hvorefter:

"Unddragelse" eller "nægtelse" af prøvetagning forudsætter forsætlig adfærd fra idrætsudøverens side.

I sag nr. 5/2012 nægter den indkaldte at deltage i kontrollen og får det anført i dopingprotokollen. Hvilket medfører en overtrædelse af artikel 2.3.

Foreligger der en "tvingende årsag", hvor idrætsudøveren nægter eller undlader, er dette gyldigt. I sag nr. 3/2014 ses det, at den indkaldte forlod kontrollen for at trøste sin mor, men dette ikke udgør en tvingende årsag. Dopingnævnet udtaler ligeledes i sag nr. 4/2012:

For overtrædelse af art. 2.5. om snyd opstiller dopingregulativet således ikke samme formodning som for overtrædelse af art. 2.1. (...).

Altså at der ikke gælder samme ansvar for de to bestemmelser.

10.4 Bevisbyrde og beviskrav

Det er ADD, der har ansvaret for at bevise, at cykelrytteren har overtrådt antidopingreglerne, jf. artikel 3.1, 1. pkt. Det betyder at ADD har bevisbyrden for, at der er sket én eller flere overtrædelser af artikel 2.1-2.10. Nationale Antidopingregler placerer forskellige steder bevisbyrden hos idrætsudøveren for at modbevise en formodning eller bevise specifikke fakta eller omstændigheder, der har gjort, at en overtrædelse af reglerne er sket.⁵⁹ Dette ses eksempelvis i

⁵⁷ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 201.

⁵⁸ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 201.

⁵⁹ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 202.

artikel 10.3.1, hvorefter idrætsudøveren skal påvise, at dennes undladelse af medvirkning til prøvetagning ikke var forsætlig.

Beviskravet for ADD er, at den skal påvise en overtrædelse af antidopingreglerne, som tilfredsstiller Dopingnævnet, når beskyldningens alvor tages i betragtning. Beviskravet skal være højere end rimelig sandsynlighed, men det kræves ikke, at enhver tvivl er fjernet, jf. artikel 3.1.

I sag nr. 4/2012 ses det, at dopingudvalget, som på daværende tidspunkt skulle indbringe sager for Dopingnævnet:

I henhold til dopingregulativets art. 3.1. positivt (skal) bevise, at udøveren i henhold til art. 2.5 gennem manipulation af dopingprøven eller på anden vis har snydt med prøven.

Da det hverken var påvist eller sandsynliggjort, hvilke fremmede stoffer, der var i prøven, eller hvordan sådanne stoffer var kommet i prøven, blev idrætsudøveren frifundet. Dette var dog også dopingudvalgets indstilling.

For cykelrytteren, der er anklaget for overtrædelse af Nationale Antidopingregler, er beviskravet rimelig sandsynlighed, jf. artikel 3.1, 4. pkt. CAS har udtalt sig om dette beviskrav,⁶⁰ hvorefter rimelig sandsynlighed skal forstås, som at det påberåbte faktum skal være mere sandsynligt end ikke. CAS har formuleret det sådan, at der skal være 51% sandsynlighed for, at det påberåbte faktum er sandsynligt end ikke.⁶¹

I sag nr. 5/2013 fremgår det, at Dopingnævnet tager dopingudvalgets påstand om, at en artikel fra en helsehjemmeside har spekulativ karakter, til følge. Idrætsudøveren havde således ikke løftet bevisbyrden for, hvorledes det forbudte stof var kommet ind i dennes krop, som i daværende antidopingregler var et krav, for at der kunne ske bortfald eller nedsættelse af udelukkelsesperioden. Spekulationer er altså ikke nok til at opfylde beviskravet.

⁶⁰ Jf. CAS 2006/A/1130 WADA v. Darko Stanic.

⁶¹ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 203.

10.5 Sanktion

Artikel 10 i Nationale Antidopingregler omhandler sanktioner mod enkeltpersoner og er reglementets mest omfattende artikel. Artikel 11 omhandler sanktioner mod hold og bestemmer, at hvis mere end to holddeltagere i en holdsport findes skyldige i at have overtrådt reglerne i en arrangementsperiode, kan idrætsarrangementets organiserende organ idømme holdet en sanktion udover den sanktion, der måtte pålægges idrætsudøveren.⁶²

Med Nationale Antidopingregler 2015 er der foretaget en række væsentlige ændringer af artikel 10. Dette indebærer en ny systematik og opbygning.

Artikel 9 vedrører som ovenfor beskrevet automatisk diskvalifikation af individuelle resultater. I artikel 10.1 er der en lignende bestemmelse, hvorefter organisationen, som er ansvarlig for idrætsarrangementet, kan beslutte, at de resultater, idrætsudøveren har opnået ved det pågældende stævne, annulleres. Med i overvejelserne ved diskvalifikation af andre resultater under et idrætsarrangement skal tages alvoren af overtrædelsen og om idrætsudøveren er testet negativ i de andre konkurrencer.

Artikel 10.2 og 10.3 i Nationale Antidopingregler indeholder de bestemmelser, som beskriver, hvilken sanktion en overtrædelse af antidopingreglerne skal have. Artikel 10.2 omfatter overtrædelse af artikel 2.1, 2.2 og 2.6, hvor artikel 10.3 omfatter overtrædelse af artikel 2.3-2.5 og 2.7-2.10. Som hovedregel gælder det, at en overtrædelse giver fire års udelukkelse, dette gælder dog ikke overtrædelser efter artikel 2.4 og 2.10, hvor udgangspunktet er to år, og overtrædelser efter 2.7 og 2.8, der minimum giver fire års udelukkelse og op til livstid.

Artikel 10.2 og 10.3 indeholder bestemmelser, som fordeler bevisbyrden. Dette ses eksempelvis i 10.2.1.1, hvor det er idrætsudøveren, der skal bevise, at overtrædelsen af 2.1, 2.2 eller 2.6 ved brugen af et ikke specificeret stof (hårde dopingstoffer) ikke var forsætlig og i 10.2.1.2, hvor det er ADD, der skal bevise, at overtrædelsen af 2.1, 2.2 eller 2.6 ved brugen af et specificeret stof

⁶² Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 217.*

(apoteker-medicin) ikke var forsætlig. Ved de alvorlige overtrædelser er udelukkelsen som udgangspunkt altså 4 år, fordi idrætsudøveren har bevisbyrden, hvorimod de mildere overtrædelser ikke automatisk medfører 4 års udelukkelse (hvor ADD har bevisbyrden). Hvor artikel 10.2.1 (udelukkelsesperioden skal være fire år) ikke finder anvendelse, er udelukkelsen 2 år, hvor idrætsudøveren beviser overtrædelserne ikke var forsætlig,⁶³ og hvor ADD ikke har bevist, at idrætsudøveren har handlet forsætligt, jf. 10.2.1.2.

Artikel 10.2.3 indeholder en definition af forsætlig, som er et begreb der bruges i artikel 10.2 og 10.3. Begrebet er ment om de idrætsudøvere, som snyder. Det kræver derfor, at der er vist en adfærd fra idrætsudøverens side, som denne vidste udgjorde en overtrædelse af antidopingreglerne, eller at denne vidste, at der var risiko for, at adfærden kunne udgøre eller resultere i en overtrædelse og åbenlyst ignorerede denne risiko.

Overtræder en cykelrytter Nationale Antidopingregler anden gang, skal udelukkelsesperioden være den længste af: 1) seks måneder, 2) halvdelen af udelukkelsesperioden pålagt ved den første overtrædelse, eller 3) dobbelt den ellers gældende udelukkelsesperiode ved den anden overtrædelse af antidopingreglerne, jf. artikel 10.7.1. Er det tredje gang reglerne overtrædes er udelukkelsen på livstid bortset fra de tilfælde, hvor overtrædelserne bortfalder eller reduceres efter artikel 10.4 og 10.5 eller er en overtrædelse af artikel 2.4. I disse tilfælde er udelukkelsesperioden fra otte år til livstid. I tilfælde, hvor en idrætsudøver i en sag har påvist at være *uden egen skyld eller uagtsomhed*, skal dette ikke tælle som en forudgående overtrædelse.

10.6 Bortfald eller nedsættelse af udelukkelsesperioden

Nationale Antidopingregler artikel 10.4 og 10.5 indeholder begge bestemmelser, hvorefter sanktionen for overtrædelse af antidopingreglerne kan bortfalde eller nedsættes. Hvis en idrætsudøver kan bevise, at denne ikke har handlet forsætligt eller uagtsomt, skal udelukkelsen bortfalde jf. artikel 10.4. I kommentaren til bestemmelsen i WADC fremgår det, at anvendelsen af bestemmelsen kun kan ske i særlige tilfælde, eksempelvis ved sabotage fra en konkurrent.

Artikel 10.5.1 bestemmer, at en sanktion kan reduceres, hvis overtrædelserne af

⁶³ Jf. artikel 10.2.1.1.

artikel 2.1, 2.2 eller 2.6 skyldes specificerede stoffer eller forurenede produkter og idrætsudøveren kan påvise, at være *uden egen væsentlig skyld eller uagtsomhed*. I begge tilfælde kan sanktionen reduceres til minimum en påtale og maksimum 2 års udelukkelse. Efter artikel 10.5.2 kan anvendelsen af princippet; *uden væsentlig skyld eller uagtsomhed* også finde sted på overtrædelser af antidopingregler, som ikke er nævnt i artikel 10.5.1. Dette kunne eksempelvis være, hvor overtrædelser af antidopingreglerne skyldes et ikke specificeret stof. Den reducerede udelukkelsesperiode kan dog mindst være halvdelen af den udelukkelsesperiode, som ellers gælder. Bestemmelsen i 10.5.2 kan ikke finde anvendelse, hvor forsæt er et element af overtrædelser, eksempelvis artikel 2.5 og 2.7, eller et element af sanktionen, eksempelvis artikel 10.2.1.⁶⁴ *Uden væsentlig skyld eller uagtsomhed* er defineret i Nationale Antidopingregler som: *Det forhold, at idrætsudøveren eller anden person påviser, at vedkommendes skyld eller uagtsomhed – set i lyset af alle omstændigheder og i betragtning af kriterierne for uden egen skyld eller uagtsomhed – ikke var afgørende for overtrædelser af den pågældende antidopingregel. Ved enhver overtrædelse af artikel 2.1, på nær hvor der er tale om en mindreårig, skal idrætsudøveren påvise, hvordan det forbudte stof kom ind i hans eller hendes krop.*

I forhold til de gamle regler, giver de nye regler dog større mulighed for Dopingnævnet, til konkret at vurdere, hvad der er vigtigt i sagen. Eksempelvis hvilke foranstaltninger og tanker idrætsudøveren har gjort sig inden en overtrædelse har fundet sted.

I de gamle antidopingregler kunne udelukkelsen nedsættes, hvis idrætsudøveren kunne bevise, at et specificeret stof ikke var beregnet til at forbedre dennes sportslige præstation. Dette krav findes således ikke i de nye regler. Det betyder, at retsstillingen i en sag som; sag nr. 6/2013, hvor idrætsudøveren indrømmede at have røget hash, men kun udelukkes én måned, fordi formålet ikke var at forbedre de sportslige præstationer, muligvis vil være anderledes, hvis Dopingnævnet tolker der ikke skal tages stilling til, om overtrædelser forbedrer idrætsudøverens sportslige præstationer efter de nye regler. Der findes dog i kommentaren til definitionen af *uden væsentlig skyld eller uagtsomhed* i

⁶⁴ Jf. Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 217.

Nationale Antidopingregler et beviskrav, hvorefter idrætsudøveren kan fastslå *uden væsentlig skyld eller uagtsomhed* ved klart at bevise, at anvendelsen af cannabinoider (hash) ikke var relateret til en idrætspræstation. Dette gælder som skrevet kun cannabinoider og i en sag som; sag nr. 2/2013, hvor idrætsudøveren fik nedsættelse af udelukkelsesperioden, fordi indtagelsen af et astmamiddel, som havde resulteret i en positiv dopingprøve for et specificeret stof, ikke skete med et præstationsfremmende sigte, kan udfaldet muligvis blive et andet med de nye regler. Da der ikke foreligger afgørelser efter ændringen af antidopingreglerne, kan der ikke gives eksempler på, hvordan Dopingnævnet fortolker ændringerne i artikel 10.5.

10.7 Dom og appel

Sager om overtrædelse af Nationale Antidopingregler sker i Dopingnævnet, jf. artikel 8.1. Behandlingen sker som udgangspunkt mundtligt, men kan også ske skriftligt, hvis ingen af parterne protesterer herimod. Kendelsen skal være skriftlig og grundlaget for den afsagte kendelse herunder eventuelle formildende og skærpende omstændigheder skal fremgå.

Sager, der involverer cykelryttere på nationalt niveau, kan appelleres til DIF-Idrættens Højeste Instans inden fire uger efter modtagelsen af afgørelsen, jf. artikel 13.2.2. Ved en midlertidig udelukkelse, som betyder, cykelrytteren er udelukket fra enhver konkurrence eller aktivitet, indtil der er truffet endelig afgørelse i sagen ved en høring, er cykelrytteren den eneste person, som kan appellere. Afgørelsen af DIF-Idrættens Højeste Appelinstant kan også appelleres til CAS af WADA, IOC, den Internationale Paralympiske Komité og UCI (hvis afgørelsen omhandler en cykelrytter), jf. artikel 13.2.3, 3. afsnit. Tidsfristen for en appel til CAS er enogtyve dage.

11. Cykelryttere på internationalt niveau

Dette afsnit omhandler cykelryttere på internationalt niveau. Afsnittet viser i praksis, hvad en cykelrytter på internationalt niveau skal forholde sig til i forbindelse med doping og antidopingregler.

11.1 Definition

Det er den Internationale Sportsorganisation, som skal definere, hvad der menes med en idrætsudøver på international niveau, jf. definitionen af en "atlet" i WADC, side 131. UCI har i introduktionen til deres antidopingregler, som er adopteret fra WADC⁶⁵, defineret en cykelrytter på international niveau således: (...) the *Riders* included in the *UCI Registered Testing Pool* shall be considered to be *International-Level Riders* for purposes of these Anti-Doping Rules, and therefore the specific provisions in these Anti-Doping Rules applicable to *International-Level Riders* shall apply to such *Riders*.

"Registered Testing Pool" (RTP) er det samme, som hed "National Elite" i Nationale Antidopingregler. Det er en gruppe af cykelryttere, som UCI har ekstra fokus på ved både at lave dopingprøver på under konkurrencer og uden for konkurrencer.⁶⁶ På UCI's hjemmeside findes der en fuld liste over alle cykelryttere i hele verden, som er en del af RTP, listet efter nationalitet. Der findes ligeledes et dokument over kriterier for at komme med i RTP. Kriteriet for landevejscykelryttere er, at de skal være professionelle. Hvad der videre forstås med ordet "professionelle", fremgår ikke. I UCI's regler om landevejssløb bruges ordet professionelle om cykelhold, som der enten er holdere af et "UCI Worldtour Team Licence"⁶⁷, eller som er et "Professional Continental Team".⁶⁸ Cykelryttere, som er på kontrakt ved en af disse to holdtyper, er altså en del af RTP og derfor også cykelrytter på internationalt niveau og underlagt UCI's Antidopingregler.

11.2 Kontrol

UCI har kompetence til at teste de ryttere, som defineres i indledningen til antidopingreglerne i og uden for konkurrence, jf. artikel 5.2.1. UCI kan dog

⁶⁵ UCI's Antidopingregler side 5.

⁶⁶ UCI's Antidopingregler, definition af Registered Testing Pool, side 66.

⁶⁷ UCI - part 2, Road Races, Chapter XV, § 1, stk. 1.

⁶⁸ UCI - part 2, Road Races, Chapter, XVI, "Identity", stk. 1.

delegere denne kompetence til nationale antidopingorganisationer, det er dog stadig UCI, som skal stå for håndteringen af prøvens resultat. Ifølge artikel 5.3.1 er det UCI, der ved internationale UCI-stævner skal indlede og styre dopingkontrollen. UCI skal selv definere, hvad der forstås ved et internationalt UCI-stævne. Dette står i "UCI – part 1, General Organisation of Cycling As A Sport" artikel 1.2.004, hvorefter et internationalt stævne enten befinder sig på verdenskalenderen for cykelløb eller den kontinentale kalender for cykelløb. Det er UCI, der hvert år står for at lave en ny verdenskalender og de kontinentale forbund, som laver den kontinentale kalender for deres område. Hvis ADD ønsker at teste til et arrangement i Danmark, eksempelvis Post Danmark Rundt, som er på den Europæiske stævnekalender og derfor UCI, som står for at teste, skal de forhøre sig ved UCI inden, jf. artikel 5.3.2. UCI har kompetence til at teste alle cykelryttere, som har en licens fra UCI eller fra et nationalt specialforbund, eller som deltager i en konkurrence under UCI uden at have en licens. Sker det, at både UCI og en national antidopingorganisation er tilstede ved et stævne, må man formode de aftaler, hvem der tester hvem, således der ikke foregår en "dobbeltkontrol".

UCI har valgt, modsat ADD og DIF, ikke at nævne i deres antidopingreglerne, om deres regler for kontrol stemmer overens med WADA's Internationale Standard for prøvetagning og efterforskning. UCI har da også udgivet deres egne "UCI Testing & Investigations Regulations". Uden at have gået videre i dybden med disse to standarder, da dette ikke ville stemme overens med formålet med denne afhandling, ses det dog, at indholdsfortegnelsen til de to standarder stort set er identiske. Den største forskel er, at der i UCI's standard er tilføjet et nyt kapitel med overskriften: "Whereabouts Requirements".

UCI har i deres dokumenter: "Conducting a Urine Sample Collection Session" og "Conducting a Blood Sample Collection Session" nøje beskrevet, hvordan en urin- og/eller blodprøve tages i forbindelse med en dopingkontrol efter UCI's Antidopingregler. Dokumenterne forklarer blandt andet, hvordan der klargøres til den pågældende prøve, udvælgelse og underretning om udvælgelsen til cykelrytteren og hvad der skal gøres ved rytterens ankomst. Derudover minder dokumenterne i store træk om ADD's procedurer ved urin- og blodprøver.

11.3 Ansvar

UCI's Antidopingregler pålægger samme ansvar som Nationale Antidopingregler og har også samme kommentar, som fastslår, at CAS refererer til ansvaret som objektivt. Dette ses eksempelvis i CAS 2014/A/3487 Veronica Campbell-Brown vs. JAAA & IAAF:

The Panel (CAS) accepts there is considerable force in the proposition that, in order to justify imposing regime og strict liability against athletes for breaches of Antidoping regulations, testing bodies should be held to an equivalent standard of strict compliance with mandatory international standards of testing.

Idrætsudøverne skal altså kunne regne med, at deres dopingprøver bliver testet på en forsvarlig måde, da prøverne er beviset for, at de har overtrådt reglerne, og dette ansvar for overtrædelse af reglerne er objektivt.

Som tidligere beskrevet er det kun i enkelte tilfælde, hvor afgørelser for cykelryttere på nationalt niveau bliver appelleret til CAS, idet dette kun kan gøres af WADA, IOC, den Internationale Paralympiske Komité eller UCI, eller af cykelrytteren selv, hvis sagen er afgjort ved UCI Anti-Doping Tribunal. CAS' afgørelser har dog præjudikatværdi på dopingområdet - også nationalt. Det ses eksempelvis i sag nr. 5/2013, hvor dopingudvalget fastslår i deres indbringelse af sagen:

Der har hverken i Danmark eller – dopingudvalget bekendt – i udlandet været dopingsager, hvor en positive prøve med testosterone/DHEA har kunnet forklares med anvendelse af Muno Colostrum.

Dette må forstås, som havde der været afgørelser med det pågældende produkt (Mono Colostrum) fra eksempelvis CAS, som havde fastslået, at brugen af produktet kunne resultere i en positiv prøve for testosterone/DHEA, ville dette kunne betyde, der også var en sådan sammenhæng i den pågældende DIF-sag. Der må derfor gælde samme ansvar for cykelryttere på internationalt niveau som cykelryttere på nationalt niveau, altså et objektivt ansvar for tilstedeværelsen af et forbudt stof, der findes i rytterens krop. Dette ansvar gælder ligeledes ved diskvalifikation af individuelle resultater jf. UCI's Antidopingregler artikel 9. Ligeledes gælder det almindelige culpaansvar for overtrædelse af UCI's Antidopingregler artikel 2.3-2.10.

11.4 Bevisbyrde og beviskrav

Det er UCI, der har ansvaret for at bevise, at en cykelrytter på internationalt niveau har overtrådt et eller flere af de forhold, som er nævnt i antidopingreglernes artikel 2.1-2.10, jf. UCI's Antidopingregler artikel 3.1. Ligesom antidopingreglerne for en cykelrytter på nationalt niveau, indeholder antidopingreglerne for en cykelrytter på internationalt niveau bestemmelser i artikel 10, som pålægger bevisbyrden.

For UCI er beviskravet, at den skal kunne påvise en overtrædelse af antidopingreglerne "to the comfortable satisfaction of the hearing panel". Dette er samme beviskrav som beskrevet i WADC artikel 3.1. Det fremgår blandt andet af sagen CAS 2010/A/2185 Alberto Blanco vs. USADA:

The first question for this Panel (CAS) is whether USADA "has established an antidoping rule violation to the comfortable satisfaction of the hearing body bearing in mind the seriousness of the allegation which is made". In other words, the Panel must determine whether USADA has established that exogenously administered testosterone as present in Mr. Blanco's urine sample.

Har UCI - eller i dette tilfælde USADA, som er den nationale antidopingorganisation i USA, men som på daværende tidspunkt var 1. instans i sager efter UCI's Antidopingregler - bevist, at den positive prøve skyldes, at Mr. Blanco har fået testosteron tilføjet udefra (eksogent), har de altså løftet bevisbyrden overfor CAS. I nogle tilfælde vil dette dog ikke være nok, hvis der er en hvis form for usikkerhed om, om den pågældende prøve korrekt er testet positiv for et forbudt stof.⁶⁹

For cykelrytteren er beviskravet "a balance of probability". Som tidligere beskrevet har CAS formuleret dette krav på den måde, at der skal være 51 % sandsynlighed for, at det påberåbte faktum af cykelrytteren, eksempelvis hvordan et forbudt stof kom ind i dennes krop, er mere sandsynligt end ikke.⁷⁰ Selvom beviskravet for cykelrytteren er lavere end for UCI, kan det i dopingsager være vanskeligt for cykelrytteren at bevise, hvordan det forbudte stof kom ind i

⁶⁹ Jf. præmis 9.6.3 i afgørelsen.

⁷⁰ Jf. CAS 2011/A/2384 Alberto Contador vs. RFEC (Præmis 333).

dennes krop, som er kravet ved en overtrædelse af artikel 2.1.⁷¹ Dette ses eksempelvis i Contador-sagen, hvor Contador havde fortæret den bøf, som - han påstod - var skyld i, at han blev testet positiv for det forbudt stof (clenbuterol), og derfor ikke kunne bevise, den var forurenset. I en sådan situation skal cykelrytteren ikke bevise, at der skete noget, men at der ikke skete noget. CAS fastslog, med henvisning til den schweiziske forbundsdomstol praksis, at antidopingorganisationen - i dette tilfælde UCI og WADA - har pligt til at hjælpe med afklaringen af sagens fakta. Dette skete ved, at der blev opstillet tre teorier eller scenarier, hvorefter den teori, som virkede mest sandsynlig, ville kunne opfylde beviskravet. Contador's påstand om en forurenset bøf var ikke den mest sandsynlige af de tre teorier, og han havde derfor overtrådt artikel 21 i UCI's Antidopingregler (den nuværende artikel 2.1).⁷²

11.5 Sanktion

Ligesom Nationale Antidopingregler har UCI's Antidopingregler artikel 10 gennemgået en række væsentlige ændringer på grund af WADC 2015, hvilket også betyder ændringer for cykelryttere på internationalt niveau. Det betyder, at der for overtrædelser af artikel 2.1 (tilstedeværelse af et forbudt stof eller dets metabolitter eller markører i en prøve fra en rytter), 2.2 (anvendelse eller forsøg på anvendelse af et forbudt stof eller forbudt metode af en rytter), 2.3 (unddrage, nægte eller undladelse af at medvirke i en prøvetagning), 2.5 (snyd eller forsøg på snyd med en hvilken som helst del af dopingkontrollen), 2.6 (besiddelse af et forbudt stof eller en forbudt metode) og 2.9 (assistance, opfordring, medvirken, tilskyndelse, konspirere, dække over eller enhver anden form for forsætlig medvirken til overtrædelse) gives fire års udelukkelse, hvis overtrædelsen var forsætlig. Var overtrædelsen ikke forsætlig, er udelukkelsen to år, for overtrædelse af 2.9 gives der mindst to og højst fire års udelukkelse afhængigt af overtrædelsens alvor. For overtrædelser af artikel 2.4 (whereabouts overtrædelser) og 2.10 (forbudt tilknytning) er udgangspunktet to års udelukkelse afhængig af, hvor alvorlig overtrædelsen er. For overtrædelser af artikel 2.7 (handel eller forsøg på handel med forbudte stoffer og forbudte metoder) og 2.8 (administration eller forsøg på administration af et forbudt stof

⁷¹ UCI's Antidopingregler definition på No Fault or Negligence, side 65.

⁷² Jf. *Jens Evald og Lars Halgreen*, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 2014, side 204.

eller forbudt metode til en rytter i og uden for konkurrence) er udelukkelsen minimum fire år og op til livstid. Ligesom Nationale Antidopingregler indeholder UCI's antidopingregler bestemmelser om fordelingen af bevisbyrden mellem UCI og cykelrytteren.

Overtræder en cykelrytter UCI's Antidopingregler anden gang, gælder der samme regler som ved anden gangs overtrædelser af Nationale Antidopingregler. Dette betyder at udelukkelsesperioden skal være den længste af de i artikel 10.7.1 i UCI's Antidopingregler nævnte scenarier. Ved tredje gangs overtrædelser er udelukkelsen livstid, medmindre overtrædelsen bortfalder eller nedsættes efter artikel 10.4 og 10.5 eller vedrører en overtrædelse af artikel 2.4.

11.6 Bortfald eller nedsættelse af udelukkelsesperioden

UCI's Antidopingregler artikel 10.4 indeholder bestemmelser, hvorefter en udelukkelsesperiode kan bortfalde, hvis cykelrytteren kan bevise denne "bears no fault or negligence". Bestemmelsen er kun anvendelig i særlige tilfælde og nævner derefter scenarier for dette. Et særligt tilfælde er eksempelvis, hvis cykelrytteren er udsat for sabotage af en konkurrent.⁷³ Derudover nævner kommentaren tre tilfælde, som ikke er omfattet af artikel 10.4: 1) en positiv prøve som er resultat af indtagelse af et fejlmærket eller forurenede vitamin eller kosttilskud (ryttere er ansvarlige for, hvad de indtager og er blevet gjort opmærksom på muligheden for at kosttilskud kan være forurenede), 2) administration af et forbudt stof af rytterens læge eller træner, som rytteren ikke har viden om (ryttere er ansvarlig for deres valg af medicinsk personale og for at gøre dem opmærksom på, at rytteren ikke må indtage noget forbudt stof) og 3) sabotage af rytterens mad eller drikke af en ægtefælle, træner eller andre personer i rytterens omgangskreds.

Med de nye regler er der sat fokus på tilfælde, hvor cykelrytteren overtræder artikel 2.1, 2.2 og 2.6 (brug, forsøg på brug eller besiddelse) med et specificeret stof eller ved et forurenede produkt. Da sanktionen i begge tilfælde kan nedsættes

⁷³ Jf. kommentaren dertil.

til minimum en påtale og maksimum to års udelukkelse, hvis rytteren kan påvise at have været uden *No Significant Fault or Negligence* jf. artikel 10.5.1. Efter artikel 10.5.2 kan udtrykket *No Significant Fault or Negligence* anvendes på sager, der ikke er omfattet af artikel 10.5.1. CAS har i flere sager, hvor den positive prøve er et resultat af et indtaget kosttilskud, dog efter ældre regler, defineret, hvad der tages højde for ved *No Significant Fault or Negligence*. Den højeste nedsættelse ses således i CAS 2009/A/1870 WADA vs. Jessica Hardy mfl., hvor CAS blandt andet nævner:

The athlete had taken several precautionary steps to satisfy her as to the permitted use of the relevant nutritional supplements.

Atleten havde rådført sig både ved producenten, ved hendes læge, ved forskellig svømmepersonel, inklusiv en ernæringsekspert om produktets kvalitet. Udelukkelsen blev derefter sat til 12 måneder, som var minimum. Såfremt CAS var kommet frem til, at produktet i den pågældende sag var forurenset, og de nuværende regler gjaldt, skulle nedsættelsen ske efter artikel 10.5.1.2, hvor udelukkelsesperioden som minimum er ingen udelukkelse. I CAS 2012/A/2804 Dimitar Kutrovsky vs. ITF fik atleten en udelukkelse på 15 måneder. Med i overvejelserne blev taget, at atleten ingen antidopingundervisning havde fået, at atleten havde sammenlignet, hvad produktet indeholdte med Dopinglisten og ikke fundet noget match, men at atleten ikke havde rådført nogen læge eller træner. I CAS 2012/A/2747 WADA vs. Dennis de Goede mfl. blev atleten udelukket i 18 måneder. Denne var en erfaren atlet, havde ikke undersøgt produktets indhold på nogen måde og kun støttet sig til sin brors udtalelser om, at produktet var "sikkert" og "ikke kunne gøre noget ondt".

Disse sager blev alle dømt efter artikel 10.5.2 i antidopingregler, som var implementeret efter den gamle WADC, hvor sanktionen minimum kunne nedsættes med halvdelen af udelukkelsesperioden. Efter de nye regler skal sådanne sager dømmes efter artikel 10.5.1 og sanktionen kan dermed nedsættes til minimum en påtale, såfremt overtrædelsen skyldes et specificeret stof eller et forurenset produkt.⁷⁴

⁷⁴ Forurenset produkt: Et produkt, der indeholder et forbudt stof, som ikke er opgivet på produktetiketten eller i information ved en rimelig søgning på internettet.

11.7 Dom og appel

Når UCI har resultathåndteringen af en overtrædelse af antidopingreglerne, skal sagen i 1. instans afgøres ved UCI Anti-Doping Tribunal, jf. artikel 8.1. At UCI har resultathåndteringen, betyder, at de bestemmer, om en sag skal indbringes for et dømmende organ. Artikel 7.1.1-7.1.4 nævner scenarier, hvor UCI har krav på resultathåndteringen, udover disse scenarier er det den antidopingorganisation, som har foretaget dopingkontrollen, der har resultathåndteringen. Scenarierne, hvorefter UCI har krav på resultathåndteringen i artikel 7.1.1 er: 1) hvor UCI har foretaget dopingkontrollen under UCI's Antidopingregler, 2) for en potentiel overtrædelse af UCI's Antidopingregler, hvor der ikke er foretaget nogen test,

Enten:

Overtrædelsen omhandler en cykelrytter på internationalt niveau eller en anden person, som på hvilken som helst måde har været involveret i et internationalt stævne eller med cykelryttere med internationalt niveau,

Eller:

For alle overtrædelser i forbindelse med eller som er opdaget ved samme lejlighed som et internationalt stævne

Og:

Hvor UCI er den første antidopingorganisation, som først gør en rytter opmærksom på overtrædelsen og flittigt forfølger den overtrædelse.

I artikel 7.1.2 nævnes ansvaret for resultathåndteringen i specifikke tilfælde, blandt andet hvor UCI har delegeret ansvaret for at foretage en dopingkontrol til en national antidopingorganisation (7.1.2.1). Artikel 7.1.4 bestemmer, at WADA har ansvaret for at afgøre hvilken antidopingorganisation, der har resultathåndteringen i en sag, hvis en tvist opstår mellem UCI og en anden antidopingorganisation.

Sager, som omhandler en cykelrytter på internationalt niveau, eller sager, som opstår til et internationalt stævne, skal udelukkende appelleres til CAS, jf. artikel 13.2.1.

12. Cykelryttere på motionistniveau

12.1 Definition

Som cykelrytter på motionsplan er man underlagt Dopingreglement for motionsidræt. Ifølge WADC skal de nationale idrætsorganisationer - DIF og under dem DCU - selv stå for bekæmpelsen af doping, hvor det er personer, som ikke er cykelryttere på internationalt eller nationalt niveau.⁷⁵ DIF, DGI og Dansk Firmaidrætsforbund har således valgt at gøre dette med Dopingreglementet for motionsidræt, jf. Dopingreglement for motionsidræt § 1, stk. 2. Reglementet gælder for alle aktivitetsudøvere, der deltager i motionsaktiviteter, med henblik på træning, fysisk aktivitet, sundhed samt socialt samvær, og som er medlem eller tilknyttet DIF, Firmaidrætten eller DGI, jf. § 2, stk. 1, 1. Pkt. Motionsaktiviteter omfatter også organiserede aktiviteter på lokalt niveau og foreningsarrangerede klubkonkurrencer. Dette stemmer ikke fuldt ud overens med Nationale Antidopingregler, idet en cykelrytter, der dyrker konkurrencer, er omfattet af dette reglement. Hvor lavt niveauet skal være, før man er omfattet af Dopingreglement for motionsidræt er det op til ADD at vurdere i den enkelte situation, jf. § 2, stk. 4. Da afgørelser efter Dopingreglement for motionsidræt ikke offentliggøres, er det desværre ikke muligt at komme med konkrete eksempler. ADD's motionsprogram omfatter motionsudøvere i den organiserede idræt, der ikke dyrker konkurrencer, eller et medlem i et kommercielt motions- og fitnesscenter. Man kan ud fra dette slå fast; at en cykelrytter på motionistplan er en person, som er medlem af en cykelklub under DCU, men som udelukkende er der på grund af muligheden for at holde sig i gang fysisk og være social med andre med samme interesse, og som ikke deltager i nogen form for konkurrencer eller en person, som deltager i et cykelarrangement, eksempelvis en spinningtime, i et motions- eller fitnesscenter under DFHO, og som ikke er en konkurrence. Denne person kan således være sikker på at være underlagt dopingreglement for motionsidræt.

12.2 Kontrol

Det er kun ADD, der har ret til at foretage en dopingkontrol i henhold til

⁷⁵ WADC kommentar til definitionen af en atlet, side 131.

Dopingreglement for motionsidræt § 4, stk. 1, og ADD's dopingkontrolprocedure skal overholdes ved dopingkontrollen, jf. Dopingreglement for motionsdoping § 4, stk. 3. Prøven kan enten tages som en urinprøve eller en blodprøve. Dopingkontrollen starter med, at motionisten bliver indkaldt af en dopingkontrollant fra ADD. Derefter har motionisten pligt til at afgive en prøve. Under prøven vil motionisten blive holdt under opsyn af en kontrollant, og efterfølgende vil prøven blive delt op i en A- og B-prøve. Det bliver noteret, hvilke medikamenter, vitamin-præparater og helsekostprodukter motionisten har brugt indenfor de seneste 7 dage. Derefter bliver prøven sendt til et IOC/WADA-godkendt laboratorium, hvorefter A-prøven gennemgår en række fastsatte procedurer. Er prøven positiv, informerer ADD motionisten, klub og specialforbund, hvis prøven er taget i et motions- eller fitnesscenter under DFHO, bliver centeret og DFHO informeret. Forlanger motionisten B-prøven analyseret, og viser denne sig at være negativ, bliver sagen hævet. Er A-prøven negativ, henvender ADD sig skriftligt til motionisten.

12.3 Ansvar

§ 3, stk. 2 i Dopingreglement for motionsidræt bestemmer, at det er motionistens eget ansvar at sikre, at intet forbudt stof kommer ind i dennes krop. Det er derfor ikke nødvendigt at bevise forsæt, skyld, uagtsomhed eller bevidst anvendelse. Dette er samme formulering som ansvaret i Nationale Antidopingregler. Det betyder derfor, at ansvaret for en motionist er det samme - i hvert fald hvad angår tilstedeværelsen af et forbudt stof, der findes i dennes krop - som for en idrætsudøver på internationalt og nationalt niveau, nemlig objektivt. Sanktionen kan - ligesom i Nationale Antidopingregler - bortfalde eller nedsættes, dette sker efter § 13 i Dopingreglement for motionsidræt. Afgørelser efter Dopingreglement for motionsidræt bliver ikke offentliggjort, så det er ikke muligt at komme med eksempler på, hvordan DIF's Dopingnævn formulerer ansvaret. Det objektive ansvar ses også i § 13, stk. 9, hvorefter en motionist bliver diskvalificeret fra en konkurrence, denne er blevet testet positiv i, uanset udfaldet af dopingafgørelsen. Udover bestemmelserne i § 3, stk. 2 og 3 i Dopingreglement for motionsidræt forklarer resten af § 3 en række forhold, som ikke vedrører tilstedeværelsen af et forbudt stof. For disse forhold gælder der det almindelige culpaansvar. Dette gælder blandt andet § 3, stk. 4 (nægte eller

uden tvingende årsag undlade at medvirke til kontrol) og § 3, stk. 5 (snyd eller forsøg på snyd med enhver del af en kontrol).

12.4 Bevisbyrde og beviskrav

Det er ADD der har ansvaret for at bevise, at en overtrædelse af Dopingreglementet for motionsidræt har fundet sted, jf. § 6, stk. 1. Visse steder placerer antidopingreglerne bevisbyrden for at modbevise en formodning eller bevise specifikke fakta eller omstændigheder hos motionisten, jf. § 6, stk. 2. Dette ses i § 13, stk. 5, hvor motionisten skal bevise, at denne er *uden skyld eller ikke har udvist uagtsomhed* og i § 13, stk. 6: *uden væsentlig skyld eller ikke har udvist væsentlig uagtsomhed*.

I sager, der indbringes for DIF's Motionsdopingnævn eller Dopingappellinstansen, skal beviskravet være højere end rimelig sandsynlighed, men det kræves dog ikke, at enhver tvivl er fjernet, jf. § 6, stk. 1. For motionisten, der er anklaget for overtrædelse af Dopingreglement for motionsidræt, er beviskravet rimelig sandsynlighed, jf. § 6, stk. 2. Det er altså de samme krav, som i de Nationale Antidopingregler. For motionisten kan dette betyde, at han skal påvise, at der er 51% sandsynlighed for, at det påberåbte faktum er sandsynligt. Hvis altså de to afgørelsesorganer vælger at fortolke rimelig sandsynlighed på samme måde som CAS.

12.5 Sanktion

Antidopingregler for motionsidræt § 13 og § 15 indeholder beskrivelser af de sanktioner, overtrædelser af reglementet kan medføre. Den, der findes skyldig for en overtrædelse af et eller flere af de forhold, der er nævnt i § 3, udelukkes i to år fra alle motionsaktiviteter nævnt i § 2, stk. 1, jf. § 13, stk. 1. Det vil sige motionsaktiviteter med henblik på træning, fysisk aktivitet og sundhed samt socialt samvær under en forening, der er medlem eller tilknyttet DIF, Firmaidrætten eller DGI. Motionisten udelukkes ligeledes fra al konkurrenceidræt, der er omfattet af Nationale Antidopingregler i fire år. Skyldes overtrædelsen brugen af et specificeret stof, er sanktionen mindst en advarsel og højst et år, hvis motionisten kan bevise, at brugen af stoffet ikke havde til formål at forbedre dennes sportspræstation. Sker overtrædelsen for anden gang med et specificeret stof, kan udelukkelsen stige til to år og i

tredjegangstilfælde er udelukkelsen bestandigt. Hvis motionisten tidligere har modtaget en sanktion for en overtrædelse af Dopingreglement for motionsidræt, Nationale Antidopingregler eller efter DFHO's regler, sker udelukkelsen for mindst fire år, drejer den ene sag sig om en overtrædelse med et specificeret stof, er udelukkelsen mindst tre år, jf. § 13, stk. 3.

Er overtrædelsen sket i et motions- eller fitnesscenter under DFHO, er udelukkelsen for første overtrædelse ligeledes 2 år. Er det anden gang motionisten testes positiv for et forbudt stof, er udelukkelsen på livstid, jf. Vejledning til aftale om dopingkontrol mellem DFHO og ADD.

12.6 Bortfald eller nedsættelse af udelukkelsesperioden

Hvis motionisten kan bevise, at denne er *uden egen skyld eller ikke har udvist uagtsomhed* i forbindelse med overtrædelsen af Dopingreglement for motionsidræt, bortfalder udelukkelsen, jf. § 13, stk. 5. Udelukkelsen kan nedsættes, hvis motionisten kan bevise at være *uden væsentlig skyld eller ikke har udvist væsentlig uagtsomhed*, eller hvis DIF's Motionsdopingnævn eller Dopingappelininstansen finder, at særlige hensyn, eksempelvis den pågældendes *sociale situation*, gør sig gældende. Hvad der forstås ved *sociale situation*, er ikke sikkert, men dette kunne måske blive brugt i sager med unge, som har følt sig presset til at prøve et forbudt stof. Ved en udelukkelse, som er længere end fire år, kan DIF's Motionsdopingnævn eller Dopingappelininstansen, når fire år af udelukkelsen er udstået, ophæve udelukkelsen helt eller delvist, hvis motionisten ansøger om dette. Hvis en motionist indrømmer at have overtrådt Dopingreglement for motionsidræt inden at have modtaget en indkaldelse til en dopingkontrol, eller, hvis motionisten indrømmer at have overtrådt antidopingreglerne efter en dopingkontrol, men inden der er andre beviser i sagen, eksempelvis en positiv test, kan udelukkelsesperioden reduceres, men ikke til under halvdelen af den udelukkelsesperiode, der ellers var gældende, jf. § 15.

12.6 Dom og appel

I sager om overtrædelse af Dopingreglement for motionsidræt sker afgørelsen af DIF's Motionsdopingudvalg i 1. instans. Behandlingen af en sag sker som

udgangspunkt skriftligt, men den indklagede motionist samt Motionsdopingnævnet kan dog ønske, at behandlingen skal ske mundtligt. Ved spørgsmål om midlertidig udelukkelse og formalitetsspørgsmål kan formanden bestemme, at sagen behandles skriftligt. Afgørelsen skal foreligge senest fire måneder efter, sagen er rejst.

Afgørelsen truffet efter DIF's Motionsdopingnævn kan af motionisten eller ADD indbringes for Dopingappelinstansen senest 4 uger efter modtagelsen af afgørelsen, jf. Dopingreglement for motionsdoping § 12, stk. 1-2. Ligesom ved Dopingnævnet kan behandling af sager ske skriftligt, medmindre andet er ønsket af motionisten, eller dopingappelinstansen selv har besluttet det. Dopingappelinstansen fungerer også som klageinstans i dopingsager fra motions- og fitnesscentre under DFHO. Disse sager ankes dog først til DFHO, jf. Antidopingkontrakt mellem DFHO og ADD § 6 og derefter til Dopingappelinstansen. Dopingappelinstansen fungerer altså som 2. og sidste instans i sager om overtrædelse af Dopingreglement for motionsidræt, og afgørelserne kan ikke indbringes for andre organer.

13. Delkonklusion

Som det ses, gælder mange af de samme principper, når man skal fastslå, om der er sket en overtrædelse af UCI's Antidopingregler, Nationale Antidopingregler eller Dopingreglement for motionsidræt. Dette gælder eksempelvis ansvar og beviskrav, og med hensyn til dette vil det derfor ikke gøre nogen forskel, om man er cykelrytter på internationalt niveau, nationalt niveau eller motionistniveau. Der er dog forskel andre steder. Forskellen på at være cykelrytter på internationalt niveau og nationalt niveau ses blandt andet i appeladgangen. Er man cykelrytter på internationalt niveau, kan man udelukkende appellere sagen til CAS, lige meget om afgørelsen i 1. instans er afsagt af Dopingnævnet eller UCI's Anti-doping Tribunal. Er man cykelrytter på nationalt niveau, kan man udelukkende appellere sagen til DIF-Idrættens Højeste Instans, hvis Dopingnævnet afgjorde sagen i 1. instans. Er sagen vedrørende en cykelrytter på national niveau afgjort i 1. instans af UCI's Anti-doping Tribunal, kan denne dog udelukkende appelleres af cykelrytteren til CAS. WADA kan dog appellere en sag vedrørende en cykelrytter på nationalt niveau afsagt af Dopingnævnet eller UCI's Anti-doping Tribunal direkte til CAS, hvis der ikke er andre, der har appelleret. Ligeledes er det kun WADA, IOC, den Internationale Paralympiske Komite og UCI, der har ret til at appellere en sag afsagt af DIF-Idrættens højeste Instans til CAS. En cykelrytter på nationalt niveau kan derfor ikke selv bestemme, om dennes sag skal appelleres til CAS, hvis den er afsagt af Dopingnævnet, men er den afsagt af UCI's Anti-doping Tribunal, kan cykelryttere godt appellere den til CAS. Det ses også, at der for cykelrytteren på nationalt niveau, er adgang til et to-instanssystem, hvor der for WADA, IOC, den Internationale Paralympiske Komité og UCI er adgang til et tre-instanssystem.

Der er også forskel på at blive dømt efter Nationale Antidopingregler, som cykelryttere på nationalt niveau gør, og efter Dopingreglement for motionsidræt, som cykelryttere på motionsniveau gør. Forskellen er, at udelukkelsesperioden for førstegangsovertrædelser i visse tilfælde er dobbelt så høj for cykelryttere på nationalt niveau som for cykelryttere på motionsniveau.

Det er ligeledes værd at bemærke, at ADD og UCI både har kompetence til at teste cykelryttere på nationalt niveau og internationalt niveau, men at

hovedreglen må være, at UCI tester cykelryttere på internationalt niveau, og ADD tester cykelryttere på nationalt niveau.

14. Konklusion

Antidopingsystemet er ved hjælp af både offentligt retligt og privatretlig regulering et system, som kan straffe alle i Danmark, der omgås doping. Den privatretlige regulering af antidopingsystemet er reguleret af regler fra forskellige organisationer, men som - i store dele af det privatretlige system - giver samme retsstilling for cykelrytteren, lige meget hvilket reglement denne er omfattet af. Det betyder, at der gælder samme regler ved ansvar for tilstedeværelsen af et forbudt stof og at der stilles samme krav til bevis. Ligeledes er den udelukkelsesperiode, som en sanktion giver, ens for cykelryttere på nationalt niveau og cykelryttere på internationalt niveau. For cykelryttere på motionist niveau, er sanktionerne for overtrædelser af antidopingreglerne dog knap så hårde. Dette kan skyldes, at disse regler ikke er lavet for, at idrætsudøvere kan konkurrere på lige vilkår, da de ikke gælder for konkurrenceidræt, men mere tjener et politiskformål, som vil straffe de personer der vælger at bruge doping eller skræmme dem, som overvejer at bruge doping.

Retsstilling for cykelryttere på nationalt og internationalt niveau er blevet bedre, efter bestemmelserne og systematikken for bortfald og reducere af udelukkelsesperioden er ændret i de nye antidopingregler. For disse, har ændringerne betydet, at hvis der foretages de rette foranstaltninger med hvad der indtages skal de ikke lide under andres fejl, eksempelvis i forbindelse med forurenede produkter. For motionisten har ændringerne ikke betydet en ændring eller forbedring af dennes retsstilling. Det kan dog konkluderes, at idet der ikke foreligger nogen offentliggørelse af afgørelser på baggrund af Dopingreglement for motionsidræt, er det svært at lave en juridisk analyse af gældende ret på dette område af antidopingsystemet. Selvom store dele af antidopingsystemet bygger på privatretlig regulering, og afgørelserne på baggrund af antidopingreglerne er afsagt af dømmende organer, som ikke er en del af det danske domstolssystem, er antidopingsystemet opbygget af retlige principper, som også kendes fra den danske regerings lovgivning og de danske domstoles afgørelser.

15. Litteraturliste

15.1 Andet

- Antidopingkontrakt mellem DFHO og ADD
- Covernotat fra bestyrelsesmøde i ADD 26. november 2014
- Global Anti-Doping Organization Chart
- Guide til idrætsudøvere – Fakta om nye antidopingregler
- Pressemeldelse fra Kulturministeriet den 16/12/2005
- Vejledning til aftale om dopingkontrol mellem DFHO og ADD

15.2 Betænkninger og forarbejder

- Forslag til lov om fremme af dopingfri idræt (LFF2004-2005.1.71)
- Forslag til lov om ændring af lov om udlodning af overskud fra lotteri samt heste- og hundevæddeløb og lov om fremme af dopingfri idræt (LFF2014-2015.1.23)

15.3 Bøger

- *Jens Evald og Lars Halgreen, Dansk og internationalt Sportsret, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag, 1. udg., 2014*
- *Vibe Ulfbeck, Erstatningsretlige grænseområder, Jurist- og Økonomiforbundets forlag, 2. udg., 2010*

15.4 CAS afgørelser

- CAS 2006/A/1130
- CAS 2008/A/1668
- CAS 2009/A/1870
- CAS 2010/A/2185
- CAS 2011/A/2384
- CAS 2012/A/2747
- CAS 2012/A/2804
- CAS 2014/A/3487

15.5 DIF afgørelser

- Sag nr. 1/2014
- Sag nr. 2/2011

- Sag nr. 2/2013
- Sag nr. 2/2014
- Sag nr. 3/2014
- Sag nr. 4/2012
- Sag nr. 5/2012
- Sag nr. 5/2013
- Sag nr. 6/2013

15.6 Schweizisk Forbundsdomstol

- Judgement of the Swiss Federal Tribunal 4A_558/2011 of 27. March 2012
(Matuzalem-sagen)

16. Bilag 1

Sådan foregår en dopingkontrol i idrætten

Dopingkontrol kan foretages både ved urinprøve og ved blodprøve. Alt foregår efter faste og ISO-certificerede procedurer - fra indkaldelse af udøver til analyse og formidling af prøvesvar

Alle dopingkontroller bliver gennemført i henhold til den internationale standard for prøvetagning som er fastsat af WADA. ([International Standard for Testing](#))

Anti Doping Danmarks dopingkontrolprocedurer er certificeret i henhold til ISO 9001:2008 for at sikre, at den testedes rettigheder bliver overholdt, og at alle kontroller bliver gennemført på den samme sikre måde hver eneste gang!

Her kan du læse dig gennem en dopingkontrol skridt for skridt:

1. Indkaldelse af udøver

Når en dopingkontrollant indkalder dig til dopingkontrol, skal han eller hun identificere sig over for dig. For at kontrollanten kan være sikker på din identitet, kan du blive bedt om at fremvise legitimation (det kan være i form af pas, kørekort, eller lignende billedelegitimation).

Når dette er overstået, vil kontrollanten informere dig om dine rettigheder og pligter, bede dig om at underskrive indkaldelse til dopingkontrol samt derefter give dig en kopi af indkaldelsen. Indkaldelsen kan også ske pr. brev eller telefon.

2. Udøvers rettigheder og pligter

Efter at du er indkaldt til dopingkontrol, er det din pligt at afgive en dopingprøve. Hvis du nægter eller på anden måde forsøger at undgå kontrollen, vil dette blive tolket på samme måde som en positiv prøve.

Fra indkaldelsen, til dopingkontrollen er afsluttet, vil en Anti Doping Danmark-udpeget dopingkontrollant/eskorte holde dig under konstant opsyn. Eskorten er en Anti-Doping Danmark autoriseret person, som bistår dopingkontrollanten med at udføre en række opgaver under dopingkontrollen.

Du har ret til at tage en personlig ledsager med ved kontrollen. Hvis du har spørgsmål vedrørende kontrollen, har du ret til at få information om, hvad kontrollen indebærer. Før du skal afgive selve dopingprøven, kan dopingkontrollanten afgøre, om du skal have mulighed for at deltage i interview med medierne, medvirke i sejrsceremoni, eller lignende ting.

3. Urinprøven afgives

Prøvetagningsudstyr til urinprøve består af urimbæger, glasflasker til forseglings af prøven , protokolformular samt af udstyr til måling af prøvens massefylde.

Når du er klar til at afgive din urinprøve, skal du vælge et forseglet urimbæger. Du bør efterse, at forseglingsen omkring urimbægeret ikke er brudt, og at udstyret er rent. Urinprøven skal afgives i et egnet rum under direkte påsyn af kontrollanten/eskorten.

Kontrollanten/eskorten som bevidner, at du har foretaget urin-prøven, skal være af samme køn som dig. (Hvis du er over 18 år, må kun du og kontrollanten/eskorten være til stede, når urinprøven afgives. Hvis du er under 18, kan du også give tilladelse til, at din personlige ledsager er til stede ved afgivelsen af urinprøven).

Når du har afgivet tilstrækkelig med urin, skal du tage dit urimbæger med, og sammen med kontrollanten/eskorten gå til kontrolområdet. Det er vigtigt, at det kun er dig, der håndterer urimbægeret. Kontrollanten/ eskorten må kun håndtere bægeret, såfremt du beder hende eller ham om det.

4. Valg af forseglet prøvesæt

Til at forsegle urinprøven skal du vælge et forseglet prøvesæt bestående af to flasker i en ydre emballage.

Du skal efterse, at forseglingsen på udstyret ikke er brudt, at udstyret er rent, at det ikke er ødelagt eller defekt, samt at alle de påtrykte kodenumre er ens. Du skal derefter fordele urinen i to flasker, en A- og en B-prøve. Flaskerne skal derefter forsegles efter anvisning fra doping-kontrollanten. Det er vigtigt, at du forsikrer dig om, at flaskerne og de tilhørende låg er mærket med ens kodenumre.

5. Eventuel midlertidig prøve

Hvis du ikke er i stand til at afgive en tilstrækkelig mængde urin i første forsøg, skal du forsegle den midlertidige urinprøve i A-flasken, og afgive mere urin indtil prøven er tilstrækkelig stor. Når du har afgivet tilstrækkeligt med urin, skal forseglingsen på den midlertidige prøve brydes og prøverne blandes. Derefter fordeles og forsegles urinen på flasker til en A- og en B- prøve, sådan som det er forklaret ovenfor.

6. Måling af urinprøvens massefylde

Før prøven sendes til analyse, vil dopingkontrollanten bruge nogle dråber af urinen til at måle massefylde. For at det skal være muligt at analysere prøven, skal værdien være indenfor en fastsat grænse. Er dette ikke tilfældet, kan dopingkontrollanten forlange, at du afgiver en ny prøve.

7. Protokollen udfyldes

Du skal oplyse om, hvad du har brugt af medikamenter, vitamin-præparater og helsekostprodukter inden for de seneste 7 dage. Før du underskriver protokollen, er det vigtigt, at du kontrollerer, at de personlige oplysninger og prøvens kodenummer er korrekt anført i protokollen.

Såfremt du eller din ledsager mener, at proceduren for doping-kontrollen ikke er blevet fulgt, skal dette noteres i protokollen, før den bliver underskrevet. Dopingkontrollanten skal give dig en kopi af den færdigudfyldte protokolformular.

Laboratoriet får tilsendt en kopi af protokolformularen, hvoraf der udelukkende fremgår en række oplysninger om den egentlige prøve, prøvens kodenummer og medikamentbrug. Dit navn vil således ikke være kendt på laboratoriet. Når du har modtaget en kopi af protokolformularen, er du færdig med kontrollen.

8. Analyse af prøven

Alle dopingprøver bliver, så hurtigt som muligt efter dopingtestens gennemførelse, sendt til et IOC/WADA-godkendt laboratorium. For danske prøver vil det sige til et laboratorium i Oslo. Ved ankomsten til laboratoriet bliver en række fastsatte procedurer fulgt. Laboratoriet vil analysere A-prøven for stoffer og metoder, der står opført på Dopinglisten og i henhold til relevant analysemenu.

Analyseresultatet bliver derefter sendt til Anti Doping Danmark. Du vil blive skriftligt orienteret om resultatet af analysen, såfremt prøven er positiv (dvs. at analysen har afsløret stoffer og eller metoder, som står på dopinglisten). Du får ikke besked hvis prøven er negativ. Laboratoriet vil opbevare B-prøven på en forsvarlig måde, hvis det skulle blive nødvendigt at analysere den for at få bekræftet en eventuel positiv A-prøve. Hvis A-prøven er negativ, bliver det resterende af A-prøven samt B-prøven opbevaret i minimum 3 måneder før de destrueres.

9. Hvis A-prøven er positiv

Efter at Anti Doping Danmark har modtaget besked om, at der foreligger et positivt analyseresultat, informerer Anti Doping Danmark både udøver, klub og specialforbund og iværksætter en undersøgelse af sagen. Det undersøges fx om det positive analyseresultat kan skyldes lovlig medicinsk brug af lægemidler – dvs. om idrætsudøveren i henhold til reglerne om dispensation fra Dopinglisten, har lov til at benytte det stof, der er fundet i dopingprøven. Skyldes det positive analyseresultat ikke lovlig brug af lægemidler mv. sendes sagen til DIF's Dopingnævn/Motionsdopingnævnet for afgørelse.

Et analyseresultat er positivt, når positiv A-prøve foreligger. Udøveren kan dog forlange B-prøven analyseret. Skulle analyseresultatet af B-prøven være negativt, vil dopingsagen blive hævet.

Ved rapport fra ansvarlig dopingkontrollant om en idrætsudøvers nægtelse, udeblivelse eller forsøg på manipulation ved en dopingkontrol behandles sagen som ved en positiv prøve.

17. Bilag 2

Afgivelse af blodprøve

Dopingkontrollen kan også indebære, at du må afgive en blodprøve.

Prøvetagningsudstyret for blodprøver kan variere. Udstyret består af en forseglet pakke, som indeholder kanyler og blodprøverør. Antallet af blodprøverør kan variere afhængig af hvilken analyse, der skal udføres. Blodprøver forsegles i egen forseglingspakke. Blodprøver vil blive foretaget af kvalificeret uddannet personale. Anti Doping Danmark har egne dopingkontrollanter, som er godkendt til at tage blodprøver.

Når blodprøven skal tages, skal du vælge en forseglet pakke. Du skal se efter, at forseglingen ikke er brudt, før du åbner den for at kontrollere, at indholdet er korrekt og intakt, samt at alle kodenumre på forseglingspakken og blodprøverør er ens.

En godkendt blodprøvetager/ dopingkontrollant vil foretage blodprøven fra en blodåre – fortrinsvis i armen. Blodmængden, som bliver tappet, vil ikke få nogen negativ indflydelse på din idrætspræstation. Efter at blodprøverørene er fyldt med blod, skal du forsegle dem efter anvisning fra dopingkontrollanten.

Analyse af blodprøve

Blodprøver bliver, så hurtigt som muligt efter dopingkontrollens gennemførelse, sendt til et WADA-godkendt laboratorium. Ved ankomsten til laboratoriet bliver en række fastsatte kvalitetsprocedurer fulgt.

Blodprøver tages hovedsagligt med to formål

1. Direkte påvisning af forbudte stoffer
2. Indirekte påvisning af forbudte stoffer ved hjælp af blodprofiler

Når der tages blodprøver til direkte påvisning af forbudte stoffer testes for blandt andet væksthormon, blodtransfusioner, CERA og alkohol. Test for alkohol sker for de idrætter hvor alkohol er forbudt i henhold til WADA's dopingliste. Ved et negativt prøvesvar vil en udøver ikke få besked fra Anti Doping Danmark.

Når der tages blodprøver til indirekte påvisning af forbudte stoffer ved hjælp af blodprofiler, benyttes prøverne til at se på den individuelle udøvers blodprofil, og om atleten eksempelvis har benyttet blod doping. Når Anti Doping Danmark modtager prøvesvar fra laboratoriet opdateres den individuelle blodprofil. Hvis profilen viser unormale resultater, vil dataene sendes anonymiseret til en uafhængig ekspertgruppe, der vurderer om der er grundlag for at rejse en sag om brug af doping.